

DOMOVINA

Upravišтво „Domovine“ v Ljubljani, Knafljeva ulica 5

Uredništvo „Domovine“, Knafljeva ulica 5/II., telefon 3122 do 3126

Izhaja vsak četrtek

Naročnina za tuzemstvo: četrtletno 9 Din, polletno 18 Din, celoletno 36 Din; za inozemstvo razen Amerike: četrtletno 12 Din, polletno 24 Din, celoletno 48 Din. Amerika letno 1 dolar. — Račun poštne hranilnice, podružnice v Ljubljani, št. 10.711.

Objava jugoslovenskih nacionalistov

Ob priliki prijateljskega izleta na Pohorje so se v planinskem domu mariborskega župana g. dr. Lipolda sestali nedavno ugledni poborniki jugoslovenske misli, med njimi številni senatorji in narodni poslanci iz savske, primorske in dravske banovine. Poleg drugih so bili navzočni namestnika kraljevskih namestnikov Jovan Banjanin in dr. Peter Zec, podpredsednik senata dr. Ploj, bivši ministri dr. Albert Kramer, dr. Svetislav Popović in dr. Grga Andjelinić, narodni poslanci inž. Horvat, dr. Milenko Marković, dr. Nikola Sokolović, Dušan Ivančević, Ivan Prekoršek, Manfred Paštrović, Jovo Cvetić, Avgust Lukačič, Risto Grdjić in drugi. Prisoten je bil tudi znani nacionalni delavec in član medvojne Jugoslovenskega odbora Rudolf Giunio iz Kotora.

V razgovorih so udeleženci sestanka pod predsedstvom dr. Kramerja razpravljali o političnem položaju in o dolžnostih, ki jih današnja huda doba nalaga jugoslovenskim nacionalistom. Uspeh razgovorov je očitno v posebni objavi, katere vsebina je v glavnem tale:

Zavedajoč se odgovornosti, ki jo ima do naroda in svojih somišljenikov, se je zbrala 19. in 20. avgusta na Pohorju skupina političnih osebnosti iz dravske, savske in primorske banovine in se porazgovorila o političnem položaju, ki je nastal v državi po volitvah 5. maja. V teku razgovorov se je soglasno ugotovilo, da so politične in gospodarske razmere v narodu, zlasti pa one na kmetih, hude in da zahtevajo nemudno ureditev.

V skladu z zgodovinskim razvojem jugoslovenske misli in dosledno sledeč svojemu dosedanjemu predvojnemu, vojnemu in po vojnemu delovanju so bili vsi prisotni mišljenja, da je edini izhod iz te politične in gospodarske stiske izvajanje čiste in iskrene jugoslovenske politike, kakršno je kot osnovo vsega našega narodnega in državnega življenja razglasil kralj Uedinitelj.

Srbi, Hrvati in Slovenci so en narod in v skladu s tem more edino prava jugoslovenska misel biti trdna osnova za napredek naroda in razvoj države. Srbi, Hrvati in Slovenci sestavljamo vsi eno edinico, katere niti eden del ne bi mogel živeti svobodnega in neodvisnega življenja in izven te celine razvijati svojih kulturnih in gospodarskih sposobnosti.

Jugoslovenci kot narod se morejo razvijati samo v enotni državi. Nosilec državnosti je ves naš narod, to je Srbi, Hrvati in Slovenci kot ena politična edinica, zbrana okrog svojega kralja. Praktično to zahteva, da se na eni strani državna politika ne sme in ne more voditi pod pretežnim vplivom samo enega dela naroda, a na drugi strani, da se ne more noben del naroda otresti obveznosti, ki jih ima nasproti celoti. Vprašanja, ki nimajo iz-

razito splošnodržavnega značaja, se morajo reševati po pokrajinah.

Razmere v gotovih delih našega naroda in v nekaterih pokrajinah naše države zahtevajo posebno pozornost tako države kakor tudi narodne celote. Tako zahteva korist države in naroda, da se skupina vprašanj, ki so znana pod nazivom »hrvatsko vprašanje«, čim prej reši. Vsak poizkus, da se to veliko vprašanje reši v skladu s splošno narodnimi in državnimi koristmi, bodo jugoslovenski nacionalisti veštno in nesebično podpirali. Pri tem pa trdno verujejo, da se to vprašanje more pravilno rešiti samo v okviru jugoslovenske politike in v skladu z načelom narodnega in državnega edinstva. Samo v resni-

nem jugoslovenstvu in v urejeni državi je mogoča polna in prava ravnopravnost vseh delov naroda in vseh pokrajin države.

Način dela, s katerim naj se dosežejo urejene razmere v državi, niso načelno vprašanje, temveč vprašanje praktične dnevne politike. Jugoslovenski nacionalisti smatrajo, da je v to svrhu v vsakem primeru potrebno sodelovanje vsega naroda kot celote. Dosledno temu odklanjajo na eni strani politično delo na osnovi odkrite ali prikrte obnove starega strankarstva, kakor se na drugi strani zavarujejo proti strahovalnim načinom, naj prihajajo s katerekoli strani.

Da ta načela in politika, ki jo mi zastopamo, pridejo do izraza, je potrebno, da se vsi, ki žele sodelovati v okviru te politike, brez razlike plemena, vere in stanu zbero v enotno jugoslovensko nacionalno fronto.

Kaj bo s kmečkimi dolgovi

Odgoditev plačila obresti podaljšana do 1. oktobra

— Končna rešitev bo slonela na osnovi zaščite posameznikov (individualna zaščita)

V ponedeljek se je vršila seja ministrskega sveta. Po seji je minister za gozdove in rudnike g. Janković sporočil novinarjem, da je ministrski svet med drugim sprejel predlog nančnogospodarskega odbora ministrov o ureditvi vprašanja kmečkih dolgov. To vprašanje se bo rešilo z uredbo, in sicer končno veljavno brez nove odgoditve in na osnovi zaščite posameznikov (individualna zaščita). Ministrski svet je naročil ministrom za kmetijstvo, za pravosodje in pa za trgovino in industrijo, da do 1. oktobra pripravijo tako uredbo. Da bi dolžnikom, ki bi dobro vnovčili svojo letošnjo žetev in tako zbrali potrebna plačilna sredstva, omogočila plačilo znižanih obresti že pred novo uredbo, je ministrski svet sklenil odgoditi rok za plačilo obresti od 1. septembra na 1. oktober. Izdana je bila tudi že zadevna uredba.

Minister za kmetijstvo g. Stanković je glede na načelno odločitev ministrskega sveta o

ureditvi kmečkih dolgov dal novinarjem še nekaj pojasnil. Izjavil je med drugim:

»Poslednja uredba je bila objavljena februarja letos. Z njo so bila odgodena plačila obresti do 1. septembra. Ker pa je ta rok že pred vrati, je bila zdaj objavljena nova uredba, po kateri se ta odgoditev podaljša še do 1. oktobra. Obresti za kmečke dolgove, ki bi jih bili morali plačati dolžniki 15. novembra lani, so znašale prvotno 6 odstotkov, februarja pa so bile znižane na 4 in pol odstotka. Zato bo treba onim kmetom dolžnikom, ki so plačali določene obresti že lani, odšteti pol drug odstotek na račun dolgovane glavnice. Nova uredba, izdana do 1. oktobra, vsekakor na novo ureja vprašanje kmečkih dolgov. Kakor vidite, gre pred vsem za plačilo onih obresti, ki so zapadle 15. novembra lani. Velika večina kmetov dolžnikov je svoje obveznosti že izpolnila, za one, ki jih niso, pa je bil rok podaljšan s to uredbo do 1. oktobra.«

Za obstoj velenjskega rudnika

V nedeljo je sklicala II. krajevna rudarska skupina v Velenju javno zborovanje glede na grozečo ustavitve velenjskega premogovnika. Zborovanje je vodil predsednik II. krajevnih rudarske skupine g. Polanec, ki je orisal zgodovino in razvoj velenjskega rudnika.

Velenjski premogovnik je že v prvih po vojnih letih začel omejevat svoj obrat in že tedaj se je začelo izseljevanje domačih rudarjev. Od 880 rudarjev, zaposlenih leta 1913, je danes samo še 260 na delu, in še ti delajo samo po nekaj dni v mesecu. To je posledica zmanjševanja naročil premoga za državne železnice. Zdaj je uprava državnih železnic nabave skoro povsem odpovedala in preti

nevarnost, da bodo premogovnik zaprli. Posledice ustavitve obrata bi bile zelo žalostne. Ob ves zaslužek bi prišlo 260 rudarskih družin, poleg njih pa tudi mnoge družine uradniškega in pomožnega osebja. O preselitvi velenjskih rudarjev v premogovnike na jugu države pa ne more biti niti govora, dokler niso tam ustvarjeni delovni in življenjski pogoji za poklicni rudarski stan.

Zatem je poročal zastopnik Delavske zbornice v Ljubljani g. Golmajer, kako sta se narodni poslanec g. Mohorič in on trudila, da bi v Beogradu raztolmačila želje in upravičene zahteve naših rudarjev in pomen rudniških obratov v Sloveniji.

Župan šoštanjske mestne občine g. dr. Majer je v svojem govoru izvajal, da razume vsa okolica gospodarski in socialni pomen velenjskega premogovniškega obrata in da je vzajemna z rudarji. Podobno sta izjavila za šoštanjsko okoliško občino g. Perovec, za velenjsko občino pa g. Blatnik.

Ob zaključku shoda je bila soglasno sprejeta resolucija, ki zahteva preklic sklepa o zmanjšanju naročil v naših premogovnikih in

da sploh preneha zapostavljanje naših premogovnikov pri razdelitvi naročil. Uvede naj se enotna rudarska zakonodaja. Podjetja, ki ne bodo zadostila takim predpisom, naj se ustavi. Preuči naj se vprašanje povečanja rabe in možnost uporabe premoga v kake druge namene. Za take preučitve naj bi se dala na razpolago potrebna denarna sredstva. Brezposelnim rudarjem naj se poišče delo ali pa dá zadostna podpora.

Vsiljivo ponujanje hmelja ubija cene

Kakor razglasa sresko načelstvo v Celju, prihajajo zadnje dni številni hmeljarji, posebno iz obmejnih občin celjskega sreza in iz drugih srezov ponujat nakupovalcem hmelj na vzorce za vsako ceno. Vsiljivega ponujanja pa ni pripisovati samo dejstvu, da ljudje potrebujejo denar, ampak pritiskajo v posameznih primerih tudi nakupovalci na hmeljarje s tem, da širijo vesti o nizkih cenah in o prevelikem nadpridelku hmelja.

Opozarjamo hmeljarje, naj ne verjamejo takim zlonamernim vestem nekaterih na-

kupovalcev in njihovih pomočnikov, ki bi radi zbegali hmeljarje in pokupili dobro blago po nizkih cenah.

Nadpridelka v splošnem ni. Na Češko-slovaškem so pridelali manj hmelja kakor lani in tudi kakovost je slabša od lanske, a kljub temu so tam nakupovali novi hmelj zadnje dni po 58 Din za kilogram. Kakovost našega hmelja je letos v splošnem prav dobra. Po izjavi uglednega domačega trgovca, ki je poslal vzorce v tujino, naš hmelj letos letos v tujini posebno ugaja. Hmeljarji naj se torej ne dajo begati.

Politični pregled

Pretekli teden so podali ostavko ministri za socialno politiko in narodno zdravje Nikola Preka, za pravosodje dr. Ljudevit Auer in za gozdove in rudnike Ignjat Štefanović. Na njih mesta so bili v nedeljo postavljeni naslednji

novi ministri:

za zastopnika ministra socialne politike in narodnega zdravja minister za telesno vzgojo naroda Mirko Komnenović, za ministra za gozdove in rudnike minister brez portfelja Djuro Janković in za ministra za pravosodje narodni poslanec dr. Mile Miškulin. Novi ministri so bili zapriseženi v nedeljo dopoldne.

Iz Pariza poročajo, da je v soboto v slovesni avdienci

predsednik francoske republike Lebrun sprejel novega jugoslovenskega poslanika dr. Božidara Purića,

ki mu je ob tej priliki izročil svoja poverilna pisma. Nastopni nagovor, ki ga je imel poslanik dr. Purić, in odgovor predsednika Lebruna, pričata, da je zavezništvo Francije in Jugoslavije neomajno.

Na Bledu se sestane v četrtek 29. avgusta

svet Male antante.

Blejskemu sestanku bo predsedoval naš ministrski predsednik in minister za zunanje posle dr. Milan Stojadinović, ki je prispel na Bled že v torek. Ministra za zunanje posle, češkoslovaški dr. Beneš in rumunski Titile-

scu sta se pripeljala na Bled v sredo. Obenem se je začela na Bledu konferenca tiskovne Male antante, ki obhaja ob tej priliki desetletnico obstoja. Konferenci prisostvujejo najodličnejši zastopniki češkoslovaškega, rumunskega in jugoslovenskega novinarstva!

Na seji ministrskega sveta v ponedeljek je

minister za notranje zadeve dr. Korošec poročal o prijavi Jugoslovenske radikal-ske zajednice kot nove stranke.

Ker so izpolnjeni vsi pogoji, ki jih zahteva zakon o društvih, zborih in dogovorih, je ministrski svet odobril ustanovitev nove stranke, ki jo sestavljajo kakor znano bivši radikali, bivši Spahovi muslimani in bivša slovenska ljudska stranka. Nova stranka bo imela v kratkem več velikih shodov, med temi enega v Ljubljani.

»Slovenec« ne mara sodelovanja dr. Marušića in Pucelja z Jugoslovensko radikalno zajednico. V nedeljski številki je namreč izjavil,

da je »kakršnokoli sodelovanje JRZ z gg. dr. Marušićem in Puceljem izključeno

in da o tem ni treba izgubljati nobene besede več.« Kakor pravijo, sta nameravala gg. dr. Marušić in Pucelj ustvariti v Sloveniji posebno vzporedno organizacijo Jugoslovenske radikalne zajednice, ki bi ne bila podrejena banovinskemu vodstvu, temveč neposredno predsedništvu stranke v Beogradu. Iz »Slovenčeve« izjave pa je zdaj razvidno, da jim je ta načrt splaval po vodi.

V nedeljo se je vršilo

v Kragujevcu veliko zborovanje združene opozicije,

to je bivših Davidovičevih demokratov in bivših zemljoradnikov, ki naj bi se jim menda pridružil tudi dr. Maček s svojo bivšo hrvatsko kmečko stranko. Na shodu so govorili Davidović in zemljoradnika Joca Jovanović in dr. Dragoljub Jovanović. Dr. Mačka ni bilo na shodu, pač pa je v njegovem imenu izjavil dr. Dragoljub Jovanović, da je dr. Ma-

Faraonov dedič

48

To težavno nalogo je prevzel sam in veliki duhoven mu je — čeprav nerad — dovolil, da jo izvrši.

Takoj v naslednji noči se je splazil iz svetlišča, da bi pohitel svojemu prijatelju nasproti. To se mu je brez težav posrečilo, ker Beduini niso vedeli, da Sodnika ni v oazi in zato niso pazili na puščavo. Sploh so posvetili vso pazljivost samo Uasifu el Hajatu in njegovemu delovanju.

Takoj ko se je Hudales prepričal, da ga iz oaze ne morejo več opazovati, je pospešil korake. Vedel je, da bo moral potovati najmanj dva dneva, preden bo prišel do Sodnika. Zato je vzel s seboj tudi nekaj živeža in zadosti vode.

Res, drugo noč je naletel na sledove iskanne karavane, ki se je med tem že v ovinku bližala svojemu cilju. Še hitreje je nadaljeval pot in čez nekaj ur, proti jutru, jo je dohitel. Prav tedaj se je mislila obrniti proti severu. Okrogla gora se je izza peščin že razločno videla.

Menda ni treba še posebej pripovedovati, s kakšnim veseljem sta se prijatelja objela in kako sta bila oba radovedna, kaj se je zgodilo, kar se nista videla.

Hudales, ki je imel vsekako važnejše novice, je moral seveda prvi vse pripovedovati. Njegove besede so zbudile seveda obilo začudenja in hkrati globoke žalosti, ker je

bilo vsem enako hudo za dobrim kraljem Merijem.

Potem je prišel Sodnik na vrsto. Najprej je vprašal, kako se počuti Neli, in ko je zvedel, da ji ni nič hudega in da ga nestrpnost pričakuje, je povedal, kako se mu je godilo na poti.

Svojo dolgo odsotnost je opravičeval s tem, da je počasi kupoval orožje in strelivo, ker ni hotel zbuditi pozornosti egiptskih oblasti. Dosti časa mu je vzelo tudi to, da je skrbno zabrisal vse sledove za seboj, ko je odšel iz Nilove doline. Saj bi ga bili utegnili zasledovati plena željni Beduini in mu delati preglavice.

Drugi večer se je karavana ustavila kakšne tri ure od južne strani Okrogle gore ter je morala počakati noči, da je sovražniki ne bi prezgodaj odkrili.

Nastala je tema, ki jo je le za silo osvetljeval jasni krajec meseca. Njegov soj je dajal komaj toliko svetlobe, da so lahko brez posebnih težav prekoračili zadnjo peščino, ki je še zakrivala prihajajočo oazo. Potem pa so pognali živali proti oazi. Ni jih bilo treba niti preveč priganjati. Slutile so bližino vode in slastne paše in so kar same drvele.

Premagati pa je bilo treba še dvojne težave. Verjetno je bilo, da bodo živali dirjale naravnost proti vodi in da se bodo zelo upirale, če jih bodo pognali proti templju. To bi utegnulo napraviti v odločilnem trenutku nevarno zmedo. Še nevarnejše pa je bilo to, da bi beduini morda velblode, ki jih je bilo nad osemdeset, prezgodaj slišali. Toda ker ni bilo mo-

goče tega preprečiti, so se morali pač zaneesti na srečno naključje.

Pol ure nato so že pridirjali do okrogle gore in zavili ob njenem vzhodnem pobočju proti oazi.

To, česar sta se Hudales in Sodnik bala, se je res uresničilo. Beduinski stražniki, ki so ležali okoli vladne palače, so zaslišali udarce kopit v pesku in so v strahu planili kvišku. Ko pa so opazili prve jezdece, so začeli kričati in njihovi tovariši so se jim hitro pridružili. Komaj minuto nato je bila vsa oaza v divjem razburjenju.

Zdaj je bilo vse odvisno od tega, kdo bo hitrejši.

Z resnično pogumnostjo so se pognali beduinski stražniki proti sovražniku, katerega moči niso poznali, in začeli streljati, da so našim prijateljem krogle nevarno žvižgale okoli ušes. Toda prav ta napad je rešil karavano iz nevarnosti. Velblodi so se ustrašili kričanja in streljanja, zavili sami v stran in pustili brez odpora, da so jih jezdec obrnili proti svetišču. Komaj so bili pri njem, že so se odprla ogromna vrata pilona in v diru so se pognali rešitelji čez dvorišče, ne da bi bil kdo ranjen.

Ko so zdaj Beduini v gruči pridrveli od vseh strani, so bila velika vrata že zaprta. Niso mogli storiti drugega, kakor da so dali svoji jezi duška z divjim tuljenjem. Sicer pa jim tudi ni ostalo dosti časa, kajti veliki duhoven je bil že prej poslal na pilon svoje najboljše strelce, ki so sovražnika prav hitro pognali v beg.

ček vdan združenju opoziciji. V svojem govoru je Davidovič napovedal skorajšnjo objavo končnega sporazuma in programa združene opozicije. Kakšnih jasnih besed, na kakšni osnovi se snuje ta nova stranka, na shodu ni bilo slišati.

Zaradi grozeče vojne med Italijo in Abesinijo

postaja nesoglasje med Anglijo in Italijo prav resno.

Iz italijanskega časopisja, zlasti iz rimskega dnevnika »Ottobre«, je povzeti, da Italija Angliji naravnost grozi. »Ottobre« piše, da bi bil prvi korak k vojni z Anglijo, če bi ta s silo zaprla italijanski mornarici prehod skozi Sueški prekop, skozi katerega prevažajo zdaj kakor znano italijanske ladje vojaštvo, municijo in orožje v Afriko zaradi morebitne vojne z Abesinijo. Ameriški listi izvajajo na te grožnje, da je izključeno, da bi mogel Mussolini le misliti na napad na Veliko Britanijo, ker bi to utegnilo postati veleusodno za bodočnost in sam obstoj Italije. Če bi Italija napadla angleški otok Malto, piše newyorška »Herald Tribune«, bi Velika Britanija vsekakor odgovorila z napovedjo vojne. Kakor poročajo iz Londona, angleška vlada vztraja na tem, da se doseže pomirjenje. Zadevo bo obravnavalo tudi Društvo narodov v Ženevi na septembrskem zasedanju.

Poslednje dni je zasedalo v Fieriju, središču poslednjega albanskega upora, vojaško sodišče, pred katerim

se je moralo zagovarjati 21 upornih orožnikov in orožniških podoficerjev.

Dne 23. t. m. je bila razglašena sodba, po kateri je bilo 11 orožnikov obsojenih na smrt, šest orožnikov na ječo po 21 let, en orožnik na 15 let ječe, trije pa so bili oproščeni. Usmrtitev je bila že izvršena. Zadnje vstajo so organizirali voditelji katoliške in pravoslavne inteligence, ki se je pričela upirati muslimanski vladavini Muse Juke, ker je v zadnjem času namestil v državni službi vrsto muslimanov, a nobenega kristjana.

Med tem ko so se v svetišču stari znanci, ki se tako dolgo niso videli, veselo pozdravljali, med tem ko je Sodnik objemal in poljubljal svojo Neli, ki je, od sreče kar jokala, so se zunaj v oazi dogajali prav razburljivi prizori.

Rometi, ki jih je streljanje zbudilo iz spanja, so radovedno prihiteli pred hišo, da bi videli, kaj se je prav za prav zgodilo. Beduini, ki so bili še vsi razjarjeni zaradi svojega poraza, so mislili, da so morali biti vsi Rometi domenjeni. Zato so nesrečne odpadnike gonili z grožnjami v hišo in z biči pomagali svojim besedam do veljave. Kriki in stokanje so se še dolgo razlegali po zelenem otoku v puščavi.

Pred vladno palačo sta se med tem srečala oba voditelja Beduinov. Šejk je očital Krvavemu jastrebu, da ni računal na to možnost, Aid Omar pa mu je prav tako naravnost odgovoril, da on ni poglavar plemena in da zato ne more zanj odgovarjati.

Naposled sta oba uvidela, da z besedičenjem ne bosta mogla popraviti svoje napake, ker po toči ne pomaga zvoniti. Ker pa sta potrebovala nekoga, da bi nad njim stresla svojo jezo, sta jo mahnila h Koptu.

Tudi ta se je bil že davno zbudil, le stražniki, ki so stali okoli palače, so mu branili, da ni mogel pohiteti gledat, kaj se godi.

»Pes! Krščanski suženj!« mu je zaklical šejk takoj, ko ga je zagledal. »To mi boš krvavo plačal! Zvezati te bom dal in ti naložil toliko udarcev z bičem, kolikor je tujec privedel velblodov s seboj.«

DOPISI

LESKOVEC—SV. ANDRAŽ V HALOZAH.

Gasilska četa v Leskovcu priredi 15. septembra ob pol 14. veliko tombolo pred Vregovo gostilno. V primeru slabega vremena bo tombola prvo prihodnjo nedeljo. Naprošamo okoliška društva, da ta dan ne prirejajo kakšnih zabav. Tombolska karta stane 2 Din. Prodaja kart v naprej je v trgovinah v Leskovcu. Dekleta iz bližnjih krajev, ki bi hotela prodajati karte v naprej in na dan tombole, naj se zglasijo. Prosimo tudi za prostovoljne prispevke. Zahvaljujemo se vsem, ki so darovali dobitke. Za izvrstno haloško kapljico in okrepčila bo poskrbljeno. Na veselo svidenje!

SV. ANTON NA POHORJU. V »Slovenskem gospodarju« napadajo neki dopisniki predstavnike Jugoslovenske nacionalne stranke iz Vuhreda. Za danes samo ugotavljamo, da je prav JNS s kmečko zaščito marsikateremu kmetu, tudi pri Sv. Antonu, rešila domačijo ali pa vsaj podaljšala življenje na lastni grudi. Če kdo misli koga osebno napasti, prosimo, naj pride z barvo na dan!

SV. BENEDIKT V SLOVENSKIH GORICAH. Gasilska četa se iskreno zahvaljuje

vsem udeležencem ob priliki blagoslovitve prapora na dan 11. t. m., posebej pa gasilski četi iz Ptuja za podarjeni trak za zastavo. Dne 1. septembra po večernicah ob 15. ob priliki otvoritve ceste priredi četa velik srečolov z mnogimi lepimi dobitki v gostilni g. Kermeka. Prodaja srečk bo dopoldne ob priliki blagoslovitve ceste. Cene srečk samo 10 dinarjev kos. Čisti dobiček je namenjen zidavi Gasilskega doma.

ŠTREKLJEVEC PRI SEMIČU. Gasilska četa, ki smo jo ustanovili letos januarja, je že takoj v začetku pokazala veliko potrebo obstoja. Njene vrste so postajale vedno močnejše. Delavnost čete izpričuje zlasti dejstvo, da je že predzadnjo nedeljo na svečan način blagoslovila svoj dom, zgrajen ob banovinski cesti Črnomelj—Jugorje. Novi dom je edini v severnem delu semiške občine. Kumovala sta črnomeljski veletrgovec g. Peter Koren in njegova soproga Katica. Mladi gasilski četi želimo mnogo uspehov, zlasti pa, da blíž leto dni blagoslovila tudi motorno brizgalno, ki je nujno potrebna.

Gospodarstvo

Vrednost denarja

Na naših borzah smo dobili v devizah s prišteto premijo 28,5 %:

1 nizozemski goldinar za 29,53—20,68 Din;
1 nemško marko za 17,52—17,66 Din;
1 angl. funt šterling za 216,26—218,32 Din;
1 ameriški dolar za 43,21—43,57 Din;
100 francosk. frankov za 288,50—289,94 Din;
100 češkoslov. kron za 180,91—182,02 Din;
100 italijanskih lir za 356,81—359,92 Din.

Avstrijski šiling se je trgoval v zasebnem kliringu po 8,42—8,52 Din. Vojna škoda se je zaključevala po 370 Din.

Tedenski tržni pregled

HME LJ. Obiranje hmelja bo kmalu končano. Pridelek je po veliki večini prvovrsten. Pri mirnem povpraševanju se plačuje kilo-

»Ali si izgubil razum...?« je odvrnil Nasif el Hajat, ki mu je dal strah dovolj poguma za tako predrzne besede. »Saj niti ne vem, kaj se je zgodilo, ker sta me zastražila kakor ujetnika. Zdaj naj bi pa jaz plačal račun za vajino kratkovidnost? Zakaj pa sta se dala preslepiti od sovražnikov? Res, če bi bil jaz na vajinem mestu, bi se od sramu skrnil v najtemnejši kot, namestu da bi lajal na nedolžnega človeka.«

Te besede so bile docela upravičene, toda prav zaradi tega so šejka še bolj ujezile. Malo je manjkalo, da ni planil nad Kopta.

Aid Omar, ki se je med tem že pomiril, je stopil med oba in jima velel, naj se pomirita. Njegove besede so res vsaj toliko zalegle, da ju je ločil. Vendar pa so se še dolgo prerekali, preden je zmogla trezna razsodnost nad vihravostjo.

Nasif el Hajat je priznal, da ni opazil, kdaj je Sodnik izginil iz oaze, toda hkratu je tudi dokazal, da mu njegov nenadni prihod prav toliko škoduje kakor Beduincem. Tako sta mu morala verjeti.

Mimrajoč je šejk nazadnje šel in odložil vse na naslednji dan.

Kopt je gledal izpod čela za njim.

»Izdajalstva si me obdolžil,« je dejal jezno sam pri sebi. »Prav, poskrbel bom, da se bodo tvoje besede uresničile! Če moram sam na svoji koži čutiti izdajalstvo, ti bom povrnil milo za drago. Še žal ti bo za vse, kar si mi rekel!«

Vrnil se je v svojo sobo in do jutra koval nove pustolovske načrte.

Od tega dne so se Beduini čedalje bolj vedli kakor nebrzdana posadka ladje, ki blo-di brez krmila po širnem morju in čaka svojega konca. O tem, česar so se izprva le na skrivaj bali, so se že drugi dan trdno prepričali. Iz vnanosti okrogle gore so slišali zamolklo streljanje Rometov, ki so se vadili v uporabljanju orožja. Zdaj so Beduini dobro vedeli, da dan odločitve ni več daleč, da ni več daleč čas, ko se bodo merili z enakovrednimi nasprotniki, ko bodo morali braniti osvojeno oazo pred njenimi lastniki.

Neprestano sta se posvetovala njihova voditelja, šejk in Aid Omar, kako bi odvrnila grozečo nevarnost. Zdaj, ko se je Sodnik vrnil, sploh nista smela več računati na nenađen napad na okroglo goró. Tudi na vrnitv v obljubene pokrajine nista smela več misliti, saj bi to pomenilo predajo tega dragocenega otoka v puščavi, razen tega pa je bilo verjetno, da bodo Rometi poskusili vse, da bi begunce med potjo uničili. Kazalo ni torej nič drugega, kakor da ostanejo in počakajo, kaj se bo zgodilo. Sklenila sta samo, da se bosta dobro utrdila in pripravila za boj.

Najprimernejši kraj za to je bilo vsekakor vladno poslopje. Vendar pa so se morali za dolgotrajno obleganje založiti z vodo, zato so izpraznili širne kleti, ki so prej služile za razne namene, in jih izpremenili v vodnjake. To so storili tako, da so obložili stene z velikimi kamenitimi kockami in razpoke med njimi zamašili z glino. Seveda pa je bilo delo, ki so ga s tem imeli, zelo naporno. Obžalovanja vredni Koptovi pristaši so morali

gram po 20 do 26 Din. Le izjemno se je nudilo že več. V Žalcu na Češkoslovaškem ponujajo za novo blago 54 do 58 Din za kilogram.

PERUTNINA IN JAJCA. Na tržišču perutnine in jajc je zastoj, zavoljo česar so cene popustile. Izvoz je malenkosten. V avgustu smo izvažali jajca v Nemčijo, Švico, Italijo in Avstrijo, medtem ko v Češkoslovaško v tej dobi sploh nismo ničesar prodali. Na zunanem tržišču sicer cene niso nazadovala, vendar pa vlada večje zanimanje za naše blago edino v Nemčiji, kamor pa je izvoz otežkočen, ker zahteva Nemčija le prvovrstno blago, ki ga zdaj skoro ni mogoče nuditi. Na domačem tržišču se gibljejo cene med 50 do 60 par za kos, za nesortirano blago pa so cene še nižje. Trg perutnine je bil živahniji. Živa perutnina se je izvažala predvsem v Nemčijo in Italijo, klanja pa v Švico in tudi v Nemčijo. Cene so bile še dokaj čvrste. V poslednjem tednu se je povečalo povpraševanje zlasti iz Italije. Na domačem tržišču so se gibale cene za kilogram piščanca med 7 in 9 Din.

Sejmi

2. septembra: Sodražica, Prosenjakovci, Slovenjgradec, Tinsko, Mozirje.
4. septembra: Bogojina.
5. septembra: Račna, Sv. Lenart pri Mariboru, Črnomelj.
7. septembra: Vojnik, Sv. Jurij ob Taboru, Vesela gora (Št. Rupert), Šmarjeta pri Laškem, Žerovnica pri Logatcu, Tišina, Zagradec, Svete gore, Boštanj.

Drobne vesti

== **Polovična vonina za obiralce hmelja.** Po odredbi ministrstva za promet morajo obiralci hmelja pri povratku imeti legitimacije katerekoli hmeljske zadruga v dravski banovini, ne pa samo od Hmeljarske prodajne zadruge v Celju. Hmeljarna v Žalcu naznanja, da tudi ona izdaja tozadevne legitimacije.

== **Letošnji jesenski velesejem »Ljubljana v jeseni«** bo prirejen od 5. do 16. septembra

v znamenju našega pomorstva. Največja prireditelj v okviru tega velesejma bo velika jadranska razstava, ki bo pokazala vse, kar je v zvezi z našim morjem in obmorskim življenjem. Jadranska razstava bo zelo obsejna, saj bo zavzemala tri četrtine velesejskega prostora, ki meri 40.000 m². Poleg Jadranske razstave bomo imeli še druge posebne razstave, ki bodo obsegale industrijo, obrt, arhitekturo, esperanto, perutnino, kunce, koze, ovce in drugo. Tako bo letošnji jesenski velesejem vsestransko pester in bo slika pridnega in tihega snovanja in smotrnega dela naših ljudi.

Domače novosti

* **Svečana proslava kraljevega rojstnega dne,** ki bo 6. septembra, se pripravlja v vsej državi. To bo prvi rojstni dan, ki ga bo slavil Nj. Vel. kralj Peter II. kot naš mladi kralj.

* **Kralj in kraljica na Cetinju.** Predzadnji četrtek se je kraljica Marija s kraljem Petrom II. pripeljala v avtomobilu na Cetinje. V avtomobilu sta bila tudi kraljeviča Tomislav in Andrej. Vozili so mimo hiše, kjer se je rodil kralj Aleksander Uedinitelj. Čeprav je bilo deževno, se je zbralo na ulici mnogo ljudi, ki so visokim gostom priredili počastitve.

* **Spomenik kralju Aleksandru v Ljubljani.** Priprave za postavitve spomenika blagopojnemu kralju Aleksandru I. v Ljubljani so že toliko napredovale, da bo temeljni kamen blagoslovljen najbrž 9. oktobra ob obletnici marsejskega atentata.

* **Gorenjska vojvodi Kentskemu.** V nedeljo dopoldne je izročilo posebno odposlanstvo blejske občine v Bohinju vojvodi Kentskemu in vojvodki Marini v vili Nj. Vis. kneza-namestnika Pavla kot dar krasno izdelane narodne noše za visoka gosta. Odposlanstvo v narodnih nošah je vodil blejski župan g. Tone Vovk. Vojvoda Kentski se je pristrčno zahvalil za veliko pozornost, ki mu jo izkazuje Go-

renjska, in izjavil, da se bo zmerom rad vračal v prelepe gorenjske kraje.

* **Novi višji državni tožilec v Ljubljani.** Dosedanji višji državni tožilec v Ljubljani g. dr. Mirko Graseli je bil upokojen in je na njegovo mesto imenovan dosedanji referent ministrstva za pravosodje g. dr. Luka Kravina, ki je imel doslej položaj namestnika višjega državnega tožilca. Novi višji državni tožilec g. dr. Kravina je koroški rojak iz Žabnic in je na glasu kot odličen pravnik.

* **Škof dr. Tomažič med mladino na Pohorju.** Predzadnjo nedeljo je lavantinski knez-škof g. dr. Ivan Tomažič posetil Počitniški dom kraljice Marije v Šmartnem na Pohorju. Spremljali so ga podban g. dr. Otmar Pirkmajer, mariborski župan g. dr. Fran Lipold in njegova gospa soproga. V domu na počitnicah bivajoča mladina mu je, pod vodstvom domovega upravnika šolskega upravitelja g. Lukmana priredila pristrčen sprejem.

* **Proslava 100letnice rojstva Davorina Jenka v Dvorjah pri Cerkljah** bo nepreklicno ob vsakem vremenu v nedeljo 8. septembra. Spored prireditve: ob 10. sv. maša v Dvorjah z ljudskim petjem, ob 14. po cerkvenem opraviilu slavnostni spreved iz Cerkelj v Dvorje, kjer stoji na mestu rojstne hiše spomenik skladatelju, ki je skomponiral našo narodno himno »Naprej zastava slave« in našo državno himno »Bože pravde«. Po blagoslovitvi spomenika bo imel slavnostni govor cerkljanski rojak, kanonik in skladatelj dr. Kimovec iz Ljubljane. Nato bo godbeni in pevski koncert Jenkovih skladb na slavnostnem prostoru v Dvorjah pri Podjedovih kakor se po domače imenuje rojstni dom skladatelja. Zatem bo prijetna ljudska zabava.

* **Velik letalski shod v naši državi.** Dne 6. septembra bo v Zagrebu mednarodni letalski shod, na katerem bo zastopanih nad 20 držav. Poleg shoda bodo v Zagrebu velike letalske tekme in vaje naših vojaških letalcev. Zagrebški shod bo jubilejna skupščina Mednarodne letalske zveze. Lani je bil shod v Washingtonu. Iz Zagreba bodo odpotovali odposlanci, ki jih bo okrog 80, s posebnim

delati noč in dan tlako in po hrbtih so jim žvižgali biči Beduinov. Vzlic temu pa je šlo delo le počasi od rok.

Uasif el Hajat, ki ni smel več zapustiti svoje celice, je slišal ropot delavnih množic v kletih, hkratu pa tudi zamolke glasove v okrogli gori. Zdaj se je že dobro zavedal, da vodi edina pot, ki bi ga še mogla rešiti, k njegovim nekdanjim prijateljem, in razbijal si je glavo z mislijo, kako bi mogel priti z njimi v stik.

Toda Beduini so ga neprestano nadzorovali. Niti tega mu niso dovolili, da bi se z Rometi pogovarjal, čeprav so bili sami zraven.

Obupoval je že.

Tedaj pa so mu prišli na pomoč njegovi zvesti iz Skobčevega rodu.

Ti so že dolgo dvomili o odkritosti Beduinov, največ zaradi tega, ker Kopta niso mogli več videti. Ko pa je postal po Sodnikovi vrnitvi pritisk še hujši, se jim je zdelo, da tu ne more biti nekaj v redu. Izprva so mislili, da je Uasif el Hajat zaukazal utrjevati vladno palačo, počasi pa so spoznali, da to ne more biti res. Zdaj so začeli premišljati, kako bi zvedeli njegovo resnično mnenje o položaju, in so bili toliko pogumni, da so sklenili staviti tudi življenje na kocko, samo da bi svoje dosegli.

Eden izmed njih, ki je moral tudi tlačniti v vladni palači, se je v ugodnem trenutku skril pod kupom navlake. Ponoči je potem splezal po naravnost vratolomni poti do okna, ki je gledalo v Koptovo sobo.

Ta bi bil skoraj na glas zakričal, ko je moža zagledal, tako se je bil razveselil njegovega prihoda. Hitro mu je pomagal, da je zlezel v sobo, potem pa ga je skril za svojim ležiščem, da ga ne bi kdo opazil, če bi slučajno prišel mimo. Zdaj sta se lahko šepetaje med seboj pogovarjala.

Romet je zaškril od jeze, ko je zvedel, da je njegov vladar zaprt kakor kakšen jetnik in da ne sme priti z nikomer v stik.

»Če mi bo dobri Bog pomagal, da pridem ven,« je dejal, »bom takoj povedal vsem našim ljudem, kako se ti godi. Čim se bo zdanilo, bomo padli po teh izdajalcih in jih...«

»To bi samo vse pokvarilo,« mu je segel Kopt v besedo. »Beduini pazijo. S krvavimi glavami bi vas poslali v domove. Šele ko se bodo ljudje v okrogli gori pripravili za boj, bomo mogli tudi mi dvigniti pest...«

»Ali misliš skleniti s svojimi sovražniki mir?« ga je začudeno vprašal Romet.

Uasif je dolgo molčal.

»Nič drugega mi ne ostane,« je nato tiho odvrnil in skomignil z rameni: »Usoda je pokazala zobe meni in moji pravični stvari. Zato moram sprejeti pomoč povsod, kjer se mi ponuja, in samo ljudje v okrogli gori bi mogli uničiti to roparsko svojat. Zato poslušaj moj ukaz, Taroj! Napisal ti bom kratko sporočilo za oba tujca, ki sta prišla z menoj k vam. To sporočilo boš moral spraviti v svetišče. Toda, če me nočeš pogubiti, glej, da ga ne dobe Beduini v svoje roke. Če bi te morda odkrili, ga rajiš pogoltni, kakor pa da bi ti ga iztrgali iz rok...!«

»Le zaupaj vame,« je vzkliknil Taroj. »No-

beno nepoklicano oko ne bo videlo sporočila...«

»Prav. Zdaj se pa vrni v svoje skrivališče in jutri ponoči boš nesel listek v svetišče.«

»In kako naj ti potem izročim odgovor tujcev?«

»Za to ti ni treba skrbeti. Iz moje sobe se vidi do okna v okrogli gori in lahko se bom sporazumel z znamenji.«

Vstal je in napisal ob soju svetilke, ki je brlela v njegovi sobi vso noč, nekaj vrstic na ozek trak papirja. Ker je kot nekdanji uradnik poznal Morzejev alfabet,* je predlagal Slovencema, da bi se pogajali z znamenji. Ko je bil listič popisan, ga je zvil in izročil svojemu nočnemu obiskovalcu.

»Če se bom sporazumel z ljudmi v okrogli gori,« mu je še naročil, »vam bom v teku treh dni sporočil in vam dal svoje ukaze. Za dokaz, da prihajajo naročila res od mene, naj bo ime mojega nesrečnega prednika Ejmhotepa, ki bo služilo mojemu poslancu za geslo. Če dotlej ne boste slišali o meni nobene novice, pomeni to, da so pogoji mladega kralja nesprejemljivi in da moramo zato poizkusiti nova sredstva za rešitev. V tem primeru boš poskusil priti ponoči k meni, kakor si danes prišel, in povedal ti bom, kaj sem sklenil. Ali si si vse dobro zapomnil?«

(Dalje prih.)

* Morzejev alfabet je abeceda, ki jo uporabljajo pri brzojavkah. Sestavljena je iz pik in črt, ki pa se seveda lahko izpremene v dvoje drugačnih znamenj.

vlakom v Dubrovnik, kjer so zgradili posebno letališče, ki ga bodo udeleženci lahko uporabljali za svoja letala. V Dubrovniku bo shod zaključen, udeleženci pa bodo napravili nato izlet v Kotor in na Cetinje.

* **Koroški narodni tabor 1. septembra na Poljani pri Prevaljah.** Posetite ga! Celodnevni spored: ob 9.30 prihod sprevodov na Poljano; ob 9.45 blagoslovitev spominskega knežjega kamna (govori); ob 10.15 sv. maša ob spominskem kamnu; ob 13.30 uprizoritev slavnostne igre Franceta Brenka »Poslednje ustoličenje« s sodelovanjem 200 igralcev. Sodelovali bodo tudi pevski zbori Ipavčeve in Hubadove pevske župe in mežiška rudniška godba. Cene prostorov: sedeži po 20, 12, 8 in 6 Din, stojišče 5 Din, otroci 1 Din. — Posetite prireditve obmejnih Slovencev in pridite v velikem številu!

* **Vodstvo Družbe sv. Cirila in Metoda** opozarja vse podružnice, naj se udeležijo vsi odposlanci in kolikor mogoče veliko število članov jubilejne skupščine, ki bo 15. septembra. Skrb vseh pravih rodoljubov bodi, da dostojno proslavimo 50-letnico družbinega dela za svobodo in prosvetni napredek našega naroda.

* **Častna zmaga slovenskih šahistov.** V Ljubljani se je vršil zadnje dni nacionalni šahovski turnir v dveh skupinah. Prvi štirje iz obeh skupin so potem še medsebojno tekmovali za naslov jugoslovenskega nacionalnega mojstra. Prvo mesto in naslov nacionalnega mojstra si je priboril Ljubljčan gosp. Milan Vidmar, sin šahovskega mojstra g. dr. Milana Vidmarja. Dosegel je 18 točk. Tudi na drugem mestu je Slovenec, in sicer g. Preinfalk s 16 točkami. Tretji je Rus g. Matvejev iz Zemun, četrti je Slovenec g. inž. Prek, peti Slovenec g. Sikošek, šesti Slovenec g. Ciril Vidmar, sedmi Beograjčan g. Savić in osmi Slovenec g. Šiška.

* **Polovična vozna za veliki ljudski tabor obmejnih Slovencev v mežiški dolini,** ki bo 1. septembra, je dovoljena v dravski banovini od 29. avgusta do 4. septembra. Na odhodni postaji naj kupi vsakdo celo karto do Pre-

spet v šolo....

TIVAR OBLEKE

Sven Elvestad:

Skrivnost sivih rokavic

4 Kriminalni roman.

»Prav tako sem že jaz razmišljal o tem. Če je bil zločinec eden izmed Jaervenovih dolžnikov, je morala biti oseba, katere menica je dospela na dan, katerega je oderuh izginil.«

Nato se je odstranil.

Globoko zamišljen je sedel Krag še nekaj časa na svojem usnjatem stolu in pokadil cigareto do konca.

Zdajci pa se je dvignil, stopil h knjižnici in vzel adresar. Ko je bil našel, kar je iskal, je zapustil pisarno.

Na najbližji vozniki postaji je najel voz in se peljal v smeri proti Bygdöjevemu drevovedu.

... Medtem je bil došel šef v banko, kjer sta ga pozdravila ravnatelj in eden izmed članov zavodovega vodstva. Oba gospoda sta ga povedla v prostor, kjer so bile shranjene oderuhove vrednote. Tam je bila vrsta takih zasebnih shramb za vrednote. Shramba agenta Jaervena je imela številko 29. Odprli so jo in začeli pregledovati papirje.

Šef je poprosil, da bi smel videti menici komisionarja Bruuna in podporačnika Hjelma.

Na Bruunovi menici je bil podpisan konzul Bruun.

Bančni ravnatelj se je zelo začudil, ko je našel konzulovo ime na menici, diskontirani pri oderuhu Jaervenu.

»Čudno je to,« je rekel šef detektivskega oddelka. »Konzul je vendar bogat mož in bi menico z njegovim podpisom diskontirali v vsaki banki. Imetniku te menice bi se ne bilo treba obrniti na oderuha.«

»Seveda ne,« je odgovoril bančni ravnatelj. »Tudi v primeru, da bi se menica glasila na 300.000 namesto na 30.000 kron, bi jo vsaka banka diskontirala. Vsekakor nekaj ni v redu.«

Krag je pomembno pogledal šefa.

»Brezpogojno bo treba to zadevo razčistiti,« je menil.

»Govoriti pa bo treba tudi z njegovim stricem konzulom,« je pripomnil bančni ravnatelj. »Treba je paziti, da se ne bo konzulovo dobro ime zavleklo v blato. Če je menica napačna, o čemer sem že skoro zelo prepričan, sem prav tako trdno uverjen, da bo konzul denar brez oklevanja izplačal, da se izogne škandalu...«

Šef je prikimal. Drugi so opazili, da se je bil zdajci vznemiril. Po kratkem molku je rekel:

»Ne gre tu samo za ponaredbo.«

Bančni ravnatelj se je zganil.

»Kaj hočete reči s tem?«

»Kakor veste, je nastal sum, da je bil Jaerven umorjen.«

»To smo že slišali.«

»In policija misli, da je morilec mož, ki svoje menice na dan dospelosti ni mogel plačati. Jaerven pa s svojimi dolžniki navadno ni preveč obzirno postopal.«

»To je res.«

»Če se ta menica, dospela desetega, torej

v času, ko je izginil Jaerven, izkaže za ponarejeno, je zelo verjetna domneva, da se je komisionar poslužil obupnega sredstva, da bi preprečil razkritje svojega sleparstva. Zločinu rad sledi še en zločin.«

»Toda komisionar je moral vendar vedeti v naprej,« je pripomnil bančni ravnatelj, »da se ponaredba mora prej ali slej razkriti, ker je menica še tukaj.«

»Izkazalo se je,« je odvrnil šef, »da je morilec vlomil v oderuhovo blagajno in v njej vse premetal. Zanesljivo je nekaj iskal. Čisto jasno je tudi, da je morilec imel oderuhov ključ. Zunanja vratca blagajne je odprl s pravim ključem, le v notranji predal je vlomil s silo. Najbrž Jaerven tega ključa ni imel s seboj.«

»Zelo verjetna je domneva, da je neznanec iskal menico,« je rekel drugi bankir.

»Seveda bo tako.«

»Pa še umor je izvršil, da bi se lahko postal menice...«

Bančni ravnatelj je molčal.

Šef je še pristavil:

»Da, torej je bila menica napačna.«

»Razumem vaše pomisleke,« je nadaljeval ravnatelj, »ako je menica v resnici ponarejena, obstaja nasproti komisionarju dejansko hud sum.«

Šef je prikimal.

»Prav to moramo ugotoviti,« je rekel.

Bančni ravnatelj je spremljal šefa takoj nazaj k policiji.

A še prej je šef telefoniral detektivskemu oddelku in mu naročil, naj pokliče komisionarja Bruuna k zaslišanju.

valj, ki velja potem tudi za povratek. Poleg vozne karte dobi za 5 Din vsakdo tudi legitimacijo, ki jo mora dati žigosati na prireditvenem prostoru na Poljani pri Prevaljah.

*** Smrt starega celjskega narodnjaka.** — Prezadnjo sredo je umrl v Celju v 86. letu starosti bivši čevljarški mojster in trgovec g. Štefan Strašek. Pokojnik je bil zaveden Slovenec in značajan mož. Kazal je svoje narodno prepričanje tudi v hudih časih pred vojno. Skoro 60 let je bil samostojen obrtnik in trgovec. Pri njem se je izučilo okrog 60 učencev. Bil je soustanovitelj Sirovinske zadruge čevljarjev ter je več let načeloval tej in Čevljarški zadrugi. Bil je najstarejši član bivše Čitalnice. Letos 2. junija je obhajal 55letnico srečnega zakona s soprogo gospo Ano. Zapušča vdovo, hčerko Štefanijo in sina Milana. Pokojniku bo ohranjen časten spomin!

*** 25 let vzgojnega in gospodarskega dela šentjurske kmetijske šole.** Banovinska kmetijska šola v Št. Juriju pri Celju obhaja letos 25-letnico ustanovitve. Ob tej priliki bo na zavodu 31. avgusta in 1. septembra veliko zborovanje Zveze absolventov vseh kmetijskih šol dravske banovine. Dovoljena je polovična voznina in zavod bo oskrbel onim, ki se pravočasno prijavijo pri zvezi, ki pripravlja celotno prireditve, cenejšo prehrano. Drugi naj si pa prinesejo kaj s seboj. — V soboto 31. avgusta se zaključi tudi šolsko leto kmetijske šole. Obenem se konča 14 dnevni tečaj za učiteljice-voditeljice gospodinjstvih šol.

*** Veliko Celje šteje 17.000 prebivalcev.** Zdaj, ko sta združeni občina mesto Celje in občina celjska okolica, šteje veliko Celje okrog 17.000 prebivalcev. V mestnem območju so zdaj tile kraji: Košnica, Polule, Breg, Sp. in Zg. Lisce, Miklavžev hrib, Babno, Medlog, Lava, Lopata, Ložnica, Dobrova, Lokrovec, Ostrožno, Gaberje, Sp. in Zg. Hudinja, Pečovnik, Vipota, Pristava, Zagrad in Zavodna. V območju mestne občine Celje so poleg drugih nastopni večji vrhovi: Tolsti vrh (838 m), Grmada (722 m), Vel. Slomnik (716 m) in Kom (576 m). Najnižja točka je že-

lezniški most pri Tremerju (233 m), višinska razlika med najvišjo in najnižjo točko znaša 605 m. Slovensko planinsko društvo oskrbuje na mestnem ozemlju na izletniški točki Celjsko koč v višini 700 m, poleg tega pa več markiranih potov.

*** »Naš Jadran« v Ljubljani.** Kdor želi imeti jasno sliko o lepota in bogastvu našega Jadrana, naj prihi do 16. septembra v Ljubljano, da vidi veliko pomorsko razstavo pod naslovom »Naš Jadran«. Oblastni odbor Jadranske straže in Ljubljanski velesejem sta skoro leto dni delala na organizaciji te zelo zanimive razstave. Udeleženci shoda Jadranske straže in obiskovalci Ljubljanskega velesejma imajo priložnost, da v kratkem času spoznajo ne samo delovanje naše velike organizacije Jadranske straže za propagando Jadrana, ampak tudi bogastvo Jadrana v vsakem pogledu. Naša vojaška mornarica je posvetila razstavi vso pozornost in v posebnem velikem oddelku sodeluje z zanimivim materialom, ki kaže obrambno delo na našem Jadranu. Vsak posetnik se more seznaniti z zgodovino, zemljepisom, meteorologijo, jamarstvom, rastlinstvom in živalstvom, pestrostjo in slikovitostjo narodnih noš in običajev in z razvojem pomorskega kakor tudi tujskega prometa na našem Jadranu.

*** Enoletni trgovski tečaj v Ljubljani.** Kongresni trg 2./II. (trgovski učni zavod) je dosegel v preteklih letih najboljše uspehe. Zavod razpolaga z najmodernejšim programom, ki ga izvajajo samo prvovrstne učne moči. Istotam se vrše razni večerni jezikovni, strojepisni, stenografski in drugi specialni tečaji. Zavod daje ustno ali pismeno vsa pojasnila brezplačno. Priporočamo!

*** 40.000 litrov morske vode v Ljubljani.** Ljubljanski velesejem je pripeljal s Sušaka v Ljubljano 40.000 litrov morske vode, ki jo potrebuje za napolnitev ogromnih akvarijev, ki bodo razstavljeni v okviru Jadranske razstave. Akvariji segajo 27 m v dolžino in so v temnem prostoru. Razsvetljeni so od zgoraj, tako da dobi gledalec čaroben vtisk iz življenja morskega živalstva. Morsko vodo či-

stijo posebne naprave. V akvariju bodo živele svoje skrivnostno življenje razne aktinije, morski črvi, morske miši, polži, školjke, sipe, hobotnice, morsko zvezde, korale, raki, ribe in kornjače. Tako velike razstave morskih živali, kakor jo bomo imeli v Ljubljani, nima vsa Srednja Evropa. Razstava bo trajala od 5. do 16. septembra.

*** Redni vpis v dopisno trgovsko šolo v Ljubljani, Kongresni trg 2./II.,** bo od 1. do 10. septembra 1935. Predvpis bo ves mesec avgust. V DTS se lahko vpiše vsakdo. Pri dopisni trgovski šoli se naučite doma z dopisovanjem modernih jezikov, kakor nemščine, francoščine, italijanščine in drugih, dalje vseh trgovskih predmetov, kakor knjigovodstva, dopisovanja, stenografije, računstva itd., vseh zadržanih predmetov, ki so potrebni za vodstvo zadrug. V svoji dvoletni trgovski šoli pripravljata hkratu svoje učence za privatni izpit na državni trgovski šoli.

*** Smrt mlade Postojnčanke.** V tržaški bolnišnici je umrla stara komaj 26 let gđ. Pepca Krainerjeva, edina hči uglednega postojnskega veleposestnika in trgovca Franca Krainerja. Blag ji spomin, njenim svojem iskreno sožalje!

*** Važno za vsakogar!** Stavka stavcev v dravski banovini je povzročila, da ni kakor navadno izšel veliki ilustrirani cenik tvrdke Stermecki v začetku avgusta, ampak izide v prvi polovici septembra. Cenik bo letos obilno koloriran, zelo interesanten ter prinese vse novosti zadnje mode. Naprošajo se vsi, da v lastnem interesu z naročili počakajo, dokler ne izide cenik tvrdke Stermecki v Celju.

*** Nove vžigalice so prišle v promet.** Škatlica, ki ima 30 vžigalic, stane samo pol dinarja.

*** Legitimacije Ljubljanskega velesejma** (od 5. do 16. septembra). Po odredbi prometnega ministrstva, ki je bila izdana lani, ima polovično voznino vsak obiskovalec velesejma, ki kupi na svoji odhodni postaji poleg cele vozne karte še rumeno železniško izkaznico, ki stane 5 Din. Obiskovalec dobi na velesej-

Šef ni čakal dolgo časa v svoji pisarni na prihod komisnarja. Komisnar je bil mlajši mož živahnih kretenj in nekoliko nervozen v vsem svojem obnašanju. Bil je skoro čisto plešast in imel je majhne rjave brke in vodeno modre oči.

Očitno je bil zelo nemiren, ko so ga začeli zasliševati.

Šef si je zapisal njegovo ime in njegovo starost. Štel je 30 let.

»Ali ste že slišali, da je agent Jaerven izginil?« je začel šef.

Bruun je postal še nemirnejši.

»Ne,« je odgovoril, »o tem nisem slišal še ničesar.«

»Tako... Jaerven je izginil že dvanaajstega. O tem ste morali vendar kaj izvedeti, saj ste z njim v poslovnih stikih.«

Komisnar je prikimal.

»Da,« je odgovoril, »z njim sem v zvezi že več let... žal,« je pristavil z vzdihom.

»Ker policija domneva, da je Jaerven mrt, smo njegove papirje zaplenili.«

Šef je vzel iz žepa menico.

»Tale papir,« je nadaljeval, »je menica, izstavljena od vas na 30.000 kron. Menica je podpisana od vašega strica konzula in dospela je enajstega, torej v času, ko je izginil Jaerven. Zakaj niste menice rešili?«

»Ker mi je bilo čisto nemogoče. Izkušal sem od Jaervena doseči odplačevanje dolga v obrokih, a Jaerven na to ni pristal. Naposled mi je vendar dovolil podaljšanje.«

»Za kako dolgo?«

»Do petindvajsetega.«

»To je čudno. Ali je Jaerven večkrat dovoljeval podaljšanje?«

»Ne.«

»Zakaj pa je bil nasproti vam naenkrat tako ustrežljiv?«

»Komisnar se je nasmehnil.«

»Saj je zanesljivo vedel, da bo dobil svoj denar.«

»Seveda.«

Nastal je kratek premor. Nato pa je šef vprašal:

»Ker ste imeli na menici ime svojega strica, bi vendar lahko šli v kakršnokoli banko. Zakaj ste se obrnili prav na oderuha? Gospod bančni ravnatelj, vi bi to menico zanesljivo tudi diskontirali. Ali morda ne?«

»Brezpogojno,« je odgovoril bančni ravnatelj, »tudi če bi se glasila na 300.000 kron.«

»Prav rad verjamem,« je rekel šef. »Zakaj ste šli k temu zloglasnemu oderuhu?«

Komisnar se je vznemiril. Videlo se je, kakor bi se njegove misli pečale z nečem čisto drugim in čisto nič z menico.

»Sel sem k Jaervenu,« je pojasnil, »ker sem že več let z njim v poslovnih stikih. Hotel sem mu dati malo zaslužka.«

In nasmehnil se je spet na svoj čuden brezupen način.

»Kakšne so bile obresti?« je vprašal šef.

Komisnar si je segel z roko v lase in njegove oči so dobile mučen izraz.

»Sto odstotkov,« je rekel.

Šef je zdajci vstal in nekaj naročil enemu izmed navzočih stražnikov.

Ta se je takoj odstranil.

Šefove besede so dobile zdaj oster naglas.

»Nemogoče je, da bi bilo tako, kakor vi pravite,« je rekel.

»Poslal sem stražnika k vašemu stricu. Vaš stric je zdaj v pisarni in bo gotovo kmalu prišel sem.«

Komisnar se je zmučen vsedel na stol, da bi počakal.

»Razumem, da ste zmerom v denarnih težavah,« je tako mimogrede pripomnil šef.

»Da, to je žal resnica.«

»Zakaj vam vaš stric ne pomaga več?«

»Saj mi še,« je rekel. »Ta menica je vendar najboljši dokaz za to. Jamči mi tri-deset tisoč kron.«

Šef ga je hitro prekinil:

»Ne verjamemo vam. Menica je ponarejena.«

V tem trenutku so se odprla vrata in Asbjörn Krag je vstopil. Hitro je pogledal po sobi okrog in ko je opazil mladega komisnarja, ki ga je poznal, mu je bil ves položaj takoj jasan.

Šef je pokazal detektivu papir.

»Tukaj je menica,« je rekel, »ali ne mislite tudi vi, da je ponarejena?«

Krag je vzel menico v roke, jo pogledal in jo položil spet na mizo.

»Da,« je odgovoril. »To je zelo verjetno.«

Komisnar se je samo smehljaj.

»Bomo videli,« je zamrmral.

Spet so se odprla vrata in v sobo je stopil star gospod s sivo brado.

Bil je konzul Bruun, eden izmed najbogatejših mož v mestu.

Svojega nečaka ni niti pogledal, nego je

mu pri blagajni vstopnico za 10 Din, če ga je železniška vozna karta veljala do 25 Din. S to vstopnico obišče enkrat velesejem in enkrat zvečer vinski oddelek. Če ga je železniška vozna karta veljala do 60 Din, plača pri blagajni na velesejmu za vstopnico 15 Din, ki mu daje pravico na tri dnevne in tri večerne obiske velesejma. Če pa ga je železniška vozna karta veljala preko 60 Din, dobi na velesejski blagajni legitimacijo za 25 Din, s katero ima šestkraten obisk velesejma in šestkraten večerni obisk. Obenem z izdajo velesejske vstopnice, odnosno legitimacije dobi obiskovalec istočasno tudi potrdilo o obisku velesejma. Vozne karte in železniške izkaznice naj torej v Ljubljani nihče ne odda postajnemu vratarju, ker mu bo oboje skupaj veljalo potem za brezplačen povratek. Popust velja za dopotovanje v Ljubljano od 31. avgusta do 16. septembra, za povratek pa od 5. do 21. septembra.

*** Požar v Gaberju.** Posestnik Medle Janez v Gaberju na Dolenjskem je šel v petek zgodaj zjutraj na žago v Otočcu. Žena in otroci pa so se odpravili na njivo in pustili domačijo brez nadzorstva. Nekako ob 9. dopoldne je šla mimo njegovega posestva skupina meščanov, ki so šli na Gorjance. Ker so opazili, da se iz njegovega gospodarskega poslopja sumljivo kadi, so stopili bliže in videli, da je gorelo. Pomoč je bila seveda prekasna, vendar se je meščanom posrečilo, da so pravočasno odprli vrata svinjam in pa goveji živini v hlevu. Na pomoč so prihiteli domači gasilci in požar omejili.

*** Požar.** V nedeljo zvečer je nastal v gospodarskem poslopiju posestnika in gostilničarja Petra Trinka v Razvanju požar. Na pomoč so prihiteli poleg domačih še drugi gasilci. Trtnik je v zadnjem času dobil več grozljivih pisem, da bo pri njem gorelo. Zato je verjetno, da je bil ogenj podtakjen.

*** Kolo je zdrobilo otroku obe kolena.** Na državni cesti v Zg. Hudinji se je zgodila huda nesreča, katere žrtev je postal 5-letni sinček delavca Lipovšek Peter iz Zg. Hudinje. Peterček je šel zjutraj usodnega dne z Ludo-

vikom Ravšarjem, tudi iz Zg. Hudinje, po cesti proti Celju. Namenjena sta bila iti nekam obirat hmelj. Po cesti je prišel za njima voz, obložen z deskami. Ravšar je držal v levici košaro, z desnico je pa držal Peterčka. Po nesreči pa se je obesila košara za voz in jo je hotel Ravšar sneti. Pri tem je zasukalo fanta, ki ga je držal z desnico, ga potegnilo pod voz in Lipovšku je šlo zadnje kolo čez obe kolena in mu ju popolnoma zdrobilo. Fantka so prepeljali v celjsko bolnišnico.

*** Pol vasi je zgorelo.** Predzadnji torek zvečer je nenadno nastal ogenj v gospodarskem poslopiju posestnika Ivana Pečnika v Spodnjih Jablanah pri Čirkovcih. Zaradi ve-

Našim naročnikom!

Jesen je pred durmi, pridelki bodo kmalu pospravljeni, zato ne pozabite na »Domovino«, da je treba plačati zanjo naročnino. Precejšnje število jo je že plačalo, toda mnogo jih je še, ki stojijo ob strani in čakajo neodločni. Vsem tem smo v zadnji številki priložili položnice, da jih opozorimo na naročniško dolžnost. Upamo, da to pot ne bo zaman, ker vemo, da so vsi naši cenjeni naročniki dovolj razsodni, da bodo spoznali, da je treba vsako blago, ki je bilo naročeno, tudi plačati. Tako tudi časopise. In »Domovina« zahteva od svojih naročnikov tako malo, samo 36 dinarjev na leto, nudi pa jim 52 številčk zabavnega in poučnega štiva. Naročnika torej ne stane številka niti 1 dinar. »Domovina« je vredna tega denarja, zato naj nihče več ne pomišlja, marveč naj naglo nakaže s položnico ono vsotico, ki jo je še dolžan. Tako bomo ostali prijatelji tudi vnaprej!

Uprava »Domovine«.

tra je zajel ogenj tudi sosedna poslopja, katerih lastniki so Piškova Agata, Doberšek Stefan, Draškovič Franc, Brandšteter Ivan in Frangež Janez. Ko so prihiteli gasilci iz Čirkovc na pomoč, so našli že vsa poslopja v plamenih, zato so takoj začeli reševati živino in druge premičnine. Na pomoč so prihiteli še gasilci iz Mihovcev, Škol, Studencev, Slovenske Bistrice, Ptuja in Hajdine. Z velikim naporom se jim je posrečilo omejiti ogenj in s tem preprečiti še večjo nesrečo. Posrečilo se jim je rešiti vso živino, medtem ko so poljski pridelki in gospodarsko orodje zgoreli. Najhuje je prizadet posestnik Brandšteter, ki je pogorel že julija, a zdaj mu je ogenj uničil še zadnje premičnine, ki jih je imel spravljene v kolarnici. Zgorelo je v cellem dvajset zgradb. Kako je ogenj nastal, bo dognala preiskava.

*** Zaradi bede v smrt.** Posestnik Jožef Baša v Zgornjem Porčiču je našel pred svojo hišo pod neko jablano mrtvega svojega 24-letnega brata Matijo, ki ga že delj časa ni videl. Obvestil je takoj orožnike pri Sv. Trojici, ki so ugotovili, da se je Matija obesil. Pri preiskavi mrtveca so našli poslovilno pismo, naslovljeno na brata in sorodnike, v katerem prosi vse za odpuščanje, ker si je končal življenje. V pismu nadalje navaja, da je živel v veliki bedi in da ni imel kaj jesti.

*** Umrla je za opeklinami.** Pred dnevi je huda nesreča doletela 25-letno delavko Marijo Miklošičevo na Brdu pri Viču. Miklošičeva, ki je bila poročena in mati dveh majhnih otrok, je doma kuhala kosilo, in ker ni hotelo goreti, je prilila špirta na drva. Plamen pa je v trenutku zajel steklenico, da jo je razneslo in je bila nesrečna delavka takoj v plamenih. Vso opečeno so reševalci prepeljali v bolnišnico, kjer je po hudem trpljenju umrla.

*** Požar v Pečicah.** Te dni je udarila strela v hleve posestnikov Jožeta Vrane in Francea Hrovata in zanetila požar. Prva sta prihitela na pomoč posestnika Anton Zlemberger in Joža Kolenc, ki sta vdrla v goreči Hrovatov hlev in spravila iz njega nekaj svinj, vola

stopil naravnost proti šefu detektivskega oddelka.

»Za kaj gre?«

Šef je vstal, se staremu gospodu vljudno priklonil in odgovoril, medtem ko mu je izročil menico:

»Radi bi vedeli, ali je res vaš podpis na tej vrednoti.«

Konzul je osupel pogledal menico in nato svojega nečaka.

Komisionar je vstal.

»Pomisli, stric,« je rekel, »dolžijo me, da sem ponaredil tvoj podpis. Kakšno grdo sumničenje!«

Konzul je napravil korak proti njemu, ves tresoč se od razburjenja.

»Ali je še več takšnih menic? Takšnih na ta način namreč?« je zasikal skoro hripavo.

»Ne, stric.«

»Dobro, gospodje, dobro, menica ni ponarejena.«

Vrgel je vrednoto na mizo in hotel oditi.

Šef pa ga je zaprosil, naj še ostane.

»Rad bi vašega nečaka še nekaj vprašal. Agent Jaerven je izginil dvanajstega zvečer. Najbrž je bil tega dne umorjen. Gospod komisionar, ali nam lahko natančno in zanesljivo poveste, kaj ste tistega dne od dvajsete ure naprej počeli in kje ste bili? Vi veste, kateri dan mislim?«

»Da.«

»Bodite torej tako prijazni in povejte nam.« Mladi mož je zdajci močno pobledel.

Nekaj sekund je vladal popoln molk.

»Ne,« je rekel, »tega ne morem storiti.«

Bančni ravnatelj je skočil s stola,

Konzul je strmel v svojega nečaka z velikimi, široko odprtimi očmi.

»Šef se je približal mlademu možu.«

»Torej vas moram zaradi suma umora aretirati,« je rekel sočutno in obenem zelo resno.

Pri vratih pa je mirno stal Asbjörn Krag, sloveči detektiv. Čuden nasmešek se je igral okrog njegovih ust.

»Kako slepi so lahko ljudje,« je menil.

»Umor!« je zamrmral konzul prestrašeno.

»To ni mogoče!«

Šef pa je rekel:

»Žal, kaže vse na to, da je vaš nečak kriy... Prav dobro razumemo, gospod konzul, da je menica ponarejena kljub temu, da ste vi svoj podpis priznali. Vi ne marate, da bi bilo vaše dobro ime na ta način obrizgano z blatom, in zaradi tega rajši plačate trideset tisoč kron. Razumem, da ne boste priznali, da je vaš nečak ponaredil vaš podpis...«

Sivolasi stari gospod je strmel predse.

Šef je nadaljeval:

»Toda, to je reč zase. Vaš nečak seveda ni bil aretiran zaradi ponaredb. Poslušajte, kakšni so vzroki, da ga obdolžujemo umora. Mi domnevamo, da je menica ponarejena. Dospela je menica enajstega. Tistega dne je prejel oderuh pismo, v katerem ga nekdo poziva na sestanek na nekem natančno označenem kraju. Dotičnik naj bi prinesel s seboj neko majhno, modro reč. Se tem je bila seveda mišljena menica. Oderuh je šel tja. Tam je našel vašega nečaka, ki ga je prosil za podaljšanje menice ali pa ga je nagovarjal, da mu dovoli plačevanje v obrokih. Naposled

mu je bilo dovoljeno podaljšanje do naslednjega dne. Tega dne sta se dobila z Jaervem na istem prostoru. Toda vaš nečak še zmerom ni imel denarja. Začela sta se prepirati. Vaš nečak je spoznal, da mora iz tega nastati velik škandal. Beseda je dala besedo, oderuh je bil trd, neizprosni in...«

Konzul je blede in je prekinil šefa:

»Če bi pa moj nečak mogel dokazati svoj alibi in izpričati, kako je tisti večer preživel?«

Šef je pogledal mladega komisionarja, ki je sedel globoko zamišljen na stolu.

»Da, če bi to mogel,« je rekel šef. »Prav ljubo bi mi bilo. Mladi človek se mi v resnici smili. Gotovo tudi vam.«

Komisionar je vstal.

»Ne,« je samo pripomnil.

»Torej mi ne morete povedati, kje ste prebili tisti večer?«

»Lahko bi že, pa nočem.«

»Vi torej priznate umor?«

»Kak umor?«

»Umor agenta Jaervena...«

»Ne. O tem ne vem ničesar.«

»Toda vsa znamenja kažejo na to, da ste morilec.«

»Že mogoče.«

Mladi mož je govoril mirno in odločno.

»Mi vas moramo aretirati.«

»Prosim.«

»To je strašno!« je vzkliknil konzul. »Ne razumem tega.«

Tedaj je komisionar pristopil k svojemu stricu.

(Dalje sledi.)

In junca. V Vranovem hlevu so med tem že poginile tri krave in debela svinja. Pozneje so morali pobiti še Hrovatovega vola in junca, ki sta dobila prehude opekline. Na pomoč so prišli gasilci od Sv. Križa pri Litiji in Sel, pa niso mogli mnogo opraviti, ker ni bilo zadosti vode. Hrovatovo ženo je strela tako oplazila, da je padla v nezavest, vendar si je kmalu opomogla.

*** Smrt otroka v gnojalcu.** Nedavno je v Rodinah pri Trebnjem 19 mesecev stari Hacetov Tonček utonil v sosedovi jami, napolnjeni z gnojnicco. Velja pač staro pravilo: mladina ne sme ostati brez nadzorstva.

*** Smrtna nesreča v Kobaridu.** Nedavno je prišel 19 letni delavec Franc Munič iz Volč pri Tolminu v Kobarid k nekemu trgovcu z železnino in mu prinesel več starih granat, ki jih je našel v tolminskih gozdovih. Trgovca pa ni bilo doma. Zato se je Munič odpravil na dvorišče za trgovino, kjer je neki delavec nakladal staro železo in izstrelke granat na voz. Munič je našel med drugo ropotijo tudi del stare granate, ki je bil v njej še dinamit. Poskušal je razstaviti nevarno reč, ki pa se mu je razpočila in Muniča dobesedno raztrgala.

*** Žalosten konec bivšega imovitnega gospodarja.** Nedavno je na svojem domu v Dolu pri Borovnici obupal posestnik Ivan Borštnik, ki je bil svoječasno imovit gospodar. Imel je veliko posestvo, a se je poslednja leta zmerom bolj vdajal alkoholu. — Zanimljivo je dom in prodajal zlasti les s posestva, izkupiček pa je lahkomišelnost porabil. Ker je prihajal Borštnik v zmerom večje dolgove, je njegova žena pri vrhniškem sodišču predlagala preklic moža, kar se je tudi zgodilo. To dejstvo je očitno zelo potrdilo moža, ki se je pogosto izražal nasproti domačim, da si bo vzela življenje, a je tudi ponovno grozil, da bo domače pobil. V zadnjem času so se kopičila pisma raznih upnikov, ki so zahtevali od Borštnika plačilo dolgov. Tudi usodnega dne je dobil Borštnik doma več takih pozivov. Zato se je nesrečna žrtev alkohola zaprla v svojo sobo, iz katere se ni več prikazala.

*** Z dinamitno patrono si je razstrelil glavo.** Pred kratkim je prebivalec, ki stanujejo okoli križišča Aleksandrove ceste v Mariboru, nenadno prestrašil silen pok. Zdajci so nekateri tudi videli, kako je nekemu neznancu moškemu, ki je stal sredi križišča, v trenutku poka obdal blisk vso glavo z ognjenim sijem in trenutek nato se je moški sesedel brez glave kakor snop na tla. Iz grozovite rane pa je vrela na cesto kri. Ljudje so prihiteli na kraj strašnega dogodka in ugotovili, da si je nesrečnik vtaknil v usta dinamitno patrono ter jo užgal. Glava se je razletela na drobne kosce in ni bilo o njej nikakega sledu več. Ostalo je le truplo od vratu dalje, a je bilo tudi to precej razmesarjeno. Iz listka, ki ga je nesrečnik napisal in pustil poleg trupla, so ugotovili, da je neki Ivan Juhart iz Selnice ob Dravi, ki je bil uslužben pri Fali kot ključavničar. Juhart je že od l. 1921. boležal za rakom in je imel strašno odprto rano na glavi. Že večkrat je hotel v bolnišnico, ali vselej so ga domači in znanci pregovorili, da ni šel tja, češ da ne bo nikoli ozdravel.

*** Vrsta tatov pred sodniki.** Pred ljubljanskim senatom je bilo v petek več malih in velikih grešnikov. Pestotnik Anton, 29-letni delavec iz kamniške okolice, je nevaren tat in drzen tihotapec. Njegov dober tovariš pa je 21-letni France Rogelj, samski hlapec brez stalnega bivališča. Pestotnik je vlomil na Vrhpolju v gostilno Nandeta Novaka in si prilastil 1065 Din gotovine in tri hranilne knjižice. Pestotnik je ukradel v kamniški okolici tudi 5 koles. France Rogelj je ukradel le eno moško kolo, sicer pa je skrival za Pestotnika

nakradena kolosa. Anton Pestotnik je bil obsojen na eno leto in osem mesecev strogega zaporu ter v izgubo častnih državljskih pravic za tri leta, France Rogelj pa na pet mesecev strogega zaporu in 120 Din denarne kazni. — Anton Trpin, 25-letni samski mesarski pomočnik, je v aprilu in maju izvršil na Gorenjskem okoli Kranja šest tatvin. Kradel je vse, kar mu je prišlo pod roke. Ko ga je hotel orožnik v Kranju aretirati, mu je grozil s samokresom. Obsojen je na eno leto in šest mesecev robije zaradi vlomov in nevarne grožnje. — Mlada kmečka fantinja Jakob I. in Jakob II. sta v pijanski objesti ukradla kokoš pri posestniku Lojzetu Borišku v Št. Lambertu pri Zagorju. Ker je bila kokoš ukradena iz zaklenjenega hleva, se je tatvina označila za hočni vlom, zato sta prišla oba pred mali senat. Pokora je huda: obsojen je Jakob I. na tri mesece, Jakob II. pa za samo sodelovanje pri obiranju kokoši na en mesec zaporu, pogojno za eno leto.

*** Proti tatvinam grozdja in sadja.** Ban dravske banovine je izdal naslednji razglas: V svrhu omejitve tatvin grozdja in sadja in preprečenja velike škode, ki jo povzročajo razni delomrzneži vinogradnikom in sadjarjem s prodajo nakradenega blaga, odrejam vsem predsednikom mestnih in trških občin, da njih organi od 20. avgusta dalje istočasno, ko pobirajo stojnino, zahtevajo od neznanih prodajalcev dokaz, po možnosti uradno potrjeno občine, da so upravičeni prodajati prineseno grozdje in sadje. Za pridelke, dobavljene izven drav. banovine, zadostuje železniška vozovnica ali potrdilo prevoznega podjetnika. Sumljivo grozdje in sadje naj se zaplenita in prodaja v korist postavke za pospeševanje vinogradništva, sadjarstva in vrtarstva. Prodajalci zaplenjenega blaga naj se zasedujejo in po zakonu kaznujejo. Občine so dolžne pravočasno opozoriti vinogradnike in sadjarje na ta razglas ter izdati tozadevna potrdila. Za tako potrdilo ne sme občina zase zahtevati nobene odškodnine.

*** Strel za tatovi je gospodarju raznesel puško.** V hiši posestnika Jožeta Benegalije v Šmartnem pri Litiji so imeli nedavno nepoklicane goste. V hišo so se priplazili neznani tatovi, ki pa so jih domači še o pravem času zasačili. Pri tem je 38letni gospodar segel po stari lovski puški. A ko je hotel skozi okno ustreliti za bežečimi neznanci, mu je strel raznesel cev in mu precej poškodoval levico. Gospodar je moral v bolnišnico.

*** Smrt v potoku.** Predzadnjo nedeljo zjutraj je šel posestnik Anton Rezar z Ljubečne v svoj vinograd v Malih Dolih pri Frankolovem. Ker ga dva ni bilo doma, so ga šli domači iskat v vinograd, a ga niso našli. — Iskali so ga dalje in so ga naposled našli v potoku Ložnici v Pristavi pri Ljubečni mrtvega. Ugotovili so, da je odšel Rezar iz svojega vinograda že v nedeljo popoldne. Na poti domov se je še nekje ustavil. V mraku pa je nedaleč od svojega doma padel z brega v potok in priletel z glavo tako nesrečno na ostro kačanje, da se je ves pobil po glavi. Kakor kaže, je padel v nezavest, ki je postala zanj usodna. Z obrazom je bil obrnjen v vodo, ki ga je tudi zalila, da se je zadušil. Pokojni Rezar je bil ugleden posestnik, star 58 let; zapušča poleg žene še pet otrok. Blag mu spomin!

*** 18 posestnikov je dobilo pisma z grožnjo požiga.** Od Sv. Andraža in Sv. Antona v Slovenskih goricah poročajo o vrsti požigov, ki razburjajo tamošnje prebivalstvo. Začelo se je v preteklem mesecu s požigom pri posestniku Palucu, ko je 12letni fant, ki se je podivjan klatil celo po gozdovih, zažgal hišo. Dva tedna po prvem požaru pa je pri istem posestniku spet gorelo. Požar, ki je bil podtaknjen, mu je uničil gospodarsko poslopje. S

tem se je začela vrsta novih požarov. Zgoraj je hiša posestnika Sirkar na Bukovščaku in še nekaj drugih zgradb v okolici. Vsi požari so bili napovedani naprej z grozilnimi pismi, ki jih posestniki še danes dobivajo. Skupno je doslej dobilo 18 posestnikov taka grozilna pisma in nekateri od teh so postali že žrtve požigalcev. Sosed pogorelega posestnika Sirkar je našel za ostrejšim svojega gospodarkega poslopja napol dogorelo svečo, ki jo je ugasnil po srečnem naključju preprih, preden je dogorela do sena, v katerega je bila zatakana. Ljudje ponoči ne spijo, ker stražijo svoje domove. Orožniki so aretirali že tri osumljence. Najprej so zaprli dva mlada fantina. Eden je priznal, da ga je neki posestnik nagovarjal k požigu. Potem so aretirali še dotičnega posestnika in vse tri oddali sodišču, ki jih je pa izpustilo.

*** Vlom pri belem dnevu.** Nedavno zjutraj je šel beneficiat g. Oven Josip iz Št. Vida pri Stični na podružnico v Velikem Gabru. Med tem časom je prišel mlad postopač v njegovo stanovanje. V sobi je prebrskal vse predale in razmetel papirje po tleh. Ker je pa denar zaman iskal, se je polastil britve. Ko je služkinja prišla zaradi ropota gledat, kaj je, jo je zagrabil. Na njeno kričanje so prihiteli bližnji sosede. Potepuh je pa skočil skozi okno in odnesel pete.

*** Za sleparskim trgovskim potnikom.** Iz raznih krajev po Koroškem in Gorenjskem, tako z Mute, s Prevalj in z Jezerskega, je policijska uprava v Ljubljani prejela ovadbe, da hodi po deželi neki mlad trgovski zastopnik, ki slepari preproste ljudi s tem, da jemlje naplačila na lažne naročbe. Mož se predstavlja za zastopnika tvrdke Henrik Podprečan, manufakturna trgovina na Miklošičevi cesti v Ljubljani, ki pa v resnici ne obstoji. Gre za nekega 24letnega Jožeta P. z Donačke gore v šmarnem srezu, ki ima že več takih grehov na vesti.

*** Petdesetdinarske ponarejenke** so izsledili nedavno pri ptujski pošti. O zadevi je bilo obveščeno tudi mariborsko državno tožilstvo.

*** Preložena razprava.** Pred malim kazenskim senatom v Mariboru se je te dni zagovarjal Pavel Cvenkel, ki je že dalje časa sedel v preiskovalnem zaporu. Okrožnica mu očita vrsto najrazličnejših malih in velikih grehov, prevar in ponarejanja listin in podpisov. Ker je obtoženec zahteval, da se ponovno natančno preišče njegova krivda, je bila razprava preložena na nedoločen čas.

*** Aretirana razbojnika.** Ko sta se 18. t. m. pozno ponoči vračala zakonca Avgust in Pavla Fišerjeva domov na Tezno, se je nenadno ustavil pred njima avtomobil in neznanec je planil na oba zakonca, ju podrl na tla ter do nezvesti pretepel. Nato jima je razbojnik ukradel vse, kar sta imela s seboj, in spet z avtomobilom oddrvel proti Ptuj. Na podlagi evidenčne številke, ki jo je nekdo zapisal, so dan po dogodku aretirali 25-letnega krojaškega pomočnika Josipa Kuharja iz Budine pri Ptuj in prav toliko starega mehanika in avtomobilskega izvoščaka Ivana Erlača iz Ptuja. Oba sta priznala razbojniški napad, vendar se zagovarjata, da sta se hotela samo pošaliti. Napadalca sta zaprta v mariborskih zaporih.

*** Velika tatvina usnja.** Trgovec Stane Seunig, ki ima trgovino na Starem trgu v Ljubljani, je prijavil, da mu je bilo v zadnjem času ukradenih okrog 45 kož. Vse kaže, da je moral imeti tat na razpolago ponarejene ključke.

*** Mlad tat.** Orožnikom v Studencih pri Mariboru se je posrečilo, prijati že dolgo zasledovanega tatu, ki je posestnikom v Limbušu, Pekrah in Hrastju napravil zelo mnogo škode. Je to komaj 16-letni viničarjev sin Franc

iz Hrastja pri Limbušu. Priznal je, da je osmim posestnikom pokradel mnogo poljskih pridelkov in perutnine.

* **Sumljivci na mejl.** Pri št. Ilju so naši obmejni stražniki zasačili 32-letnega Ludovika iz Maribora, pri katerem so našli večjo množino brivskih rezil, pudra, pomad in raznih galanterijskih izdelkov, in 53-letnega Antona iz Tezna, ki je imel pri sebi razno galanterijsko blago. Prvi bi moral plačati globo 21.000 dinarjev, drugi pa 6000 dinarjev. Ker pa nimata denarja, bo moral prvi sedeti 228 dni v zaporu, drugi pa 53 dni.

* **Izlet lažnega škofijskega upravnika.** Brezposelnost je ustvarila množico raznih priložnostnih srečolovcev, ki pogostokrat nimajo drugega dela, kakor da si izmišljajo pustolovščine, ki pa se ne morejo končati nikjer drugje kakor v zaporu. Eden takšnih ljudi si je dovolil precej neokusno šalo z nekim šoferjem iz Ljubljane. V stolpiču na oglu kavarnе »Emone« v Ljubljani, kjer imajo avtomobilski izvoščiki svoj telefon, je lepega dne zapel zvonec, ki pomeni po navadi napoved kakšnega naročila. Šofer, ki je bil najbolj pri roki, je skočil v telefonsko govorilnico in z drugega konca se mu je predstavil neznan človek kot inženjer in upravnik veleposestev sarajevskega nadškofa dr. Šariča. Dejal je, da je na obisku v škofijah zavodih v št. Vidu nad Ljubljano, da pa bi se rad nemudoma odpeljal na obisk k nadškofu Šariču, ki preživlja počitnice v Bohinju. Čisto resno se je s šoferjem domenil še za račun ter naročil, naj avto brez odlašanja prihiči v št. Vid. Šofer, ki je bil vesel tako lepega naročila, je v resnici takoj odpeljal do šentiviške gimnazije, kjer ga je v parku že pričakoval neznan mlad gospod, ki je sedel v avto in odhitela sta proti Gorenjski. Ko je šofer med vožnjo izmenjal s svojim potnikom nekaj besed, se mu je začel tujec zdeti sumljiv, in še preden sta privozila do Bleda, je zahteval plačilo. Neznane pa mu je odvrnil, da se bosta na Bledu ustavila in da mu bo tam poravnal račun. Ko sta se ustavila pred Parkhotelom, je neznanec stopil v hotel, a šofer ga je dolgo čakal zaman. Neznani slepar je pri zadnjih vratih spet stopil na cesto in izginil. Namestu denarja sta ostala v avtomobilu za njim samo palica in plašč, ki ju ni mogel vzeti s seboj, da ne bi zbudil še večjega suma. Šofer je nesramno pustolovščino sporočil blejski orožniški postaji. Orožniki so začeli poizvedovati za vagabundom, a so izvedeli samo, da je hotel lopov takoj nato oslepariti tudi tamošnjega župnika, od katerega je skušal izmamiti nekaj denarja. Kakor so orožniki dognali, je imel neznanec s seboj člansko legitimacijo savinjske podružnice SPD v Celju, ki se glasi na ime Hubert Lieg, rojen 16. marca l. 1903. v Mariboru.

* **Ne vedo, koga je okradel.** Pred dnevi so polhovgrajski orožniki aretirali 29-letnega brezposelnega delavca, italijanskega državljanca Lojzeta Vončina, ki so ga bili zasledovali zaradi vloma pri posestniku Janezu Kreku na Brezovici pri Medvodah. Pri Vončini, ki so ga medtem z njegovimi pajdaši že izročili sodnim zaporom v Ljubljani, so med drugim našli tudi nekaj razne obleke, ki jo je bil nakradel na svojih pohodih. Tako je nekje v kamniški okolici odnesel lep rjav ženski sviter, modri moški sviter in moške čevlje ameriške oblike. Orožniki se zdaj zanimajo za oškodovance.

* **Dva vloma v žičah.** Žiče so bile pred dnevi kar dvakrat zaporedno deležne ponoči vlomilskega obiska. Najprej je neznan lopov vdrl v stanovanje šolskega upravitelja v šoli in pokradel njemu in njegovima sinovoma razno obleko, obutev, žepno uro, dva usnjata ročna kovčega, nekaj perila in drugo drobnjad. Dva dni pozneje je menda isti obiskal

posestnika Lojzeta Klinca in spet odnesel razno obleko in perilo. Kakor sumijo, je dejanje obakrat zagrešil neki bivši zasebni uradnik, ki je svoj čas služil pri konjenici za podnarednika, a je bil odpuščen.

Iz popotnikove torbe Pismo iz Poljanske doline

Poljane, avgusta.

Dva meseca je bilo pri nas kaj živahno. Na oddihu je bilo v dolini lepo število letoviščarjev ne le iz Ljubljane, ampak tudi z bolj oddaljenih krajev. Vsem ugaja dolina s svojo bujno rastjo in z neprenapornimi izleti na hribe, zlasti pa zaradi kopanja v Sori. Med letoviščarji in izletniki so bile tudi odlične osebnosti. Vsakdo pa, ki pride v dolino, smatra za nekako dolžnost, da obišče Tavčarjevo grobnico na Visokem.

Letos jo je obiskal s svojo gospo soprogo kraljevi namestnik g. Perović, ko je bil na Bledu. Zadržala sta se na Visokem kake tri ure in si ogledala vse znamenitosti; vpisala sta se tudi v spominsko knjigo. V Tavčarjevo grobnico sta položila v počastitev krasen šopek cvetja.

Kakor čujemo, nameravajo postaviti pred Tavčarjevo rojstno hišo v Poljanah manjši spomenik. Sodimo pa, da tja prav nič ne spada, ker bi bil čisto skrit. Na hišo spada le plošča s Tavčarjevim imenom in rojstnim dnem in letom, a spomenik postavimo v sredo vasi v bližino ceste.

Letos bo precej jabolk in naše sadje je prav okusno. Odvišnega bi radi spravili v denar, a smo daleč od trgovinskih središč.

Čez poletje je bilo v dolini več kolonij. Nekatere so si postavile kar svoje šotore. V Poljanah je bila v šoli že drugo leto kolonija ljubljanskih mestnih otrok, ki je zadnjo soboto zapustila Poljane.

Kako živimo v Ivanjkovcih

Ivanjkovci, avgusta.

V torek 12. t. m. so bila dovršena zemeljska dela na cesti Ivanjkovci—Lahonci, in sicer do občinske meje občine Koračic. Cesta je dolga štiri in pol kilometra; od te je še nad en kilometer nepogramozene. V tem delu še tudi propusti niso izvršeni. Betonske cevi so že navožene in se bo te dni začelo polaganje. Pričakujemo, da bo tudi ta del letos pogramozen.

Cesta se bo zvezala z banovinsko cesto Ormož—Sv. Tomaž. Najkrajša zveza bi bila skozi Hranigovce, več krajevne koristi bi pa prinesla, če bi se nadaljevala skozi Peršetinice, lepo vas, katere prebivalci imajo le slabo cestno zvezo. Žal je v občinskem odboru občine Koračic za to prepotrebno cesto premalo zanimanja.

Pri svojem sinu Francu, kurjaču državnih železnic na Rakeku, je umrl tukajšnji občan g. Franc Kukovec, star 72 let. Bil je svoj čas viničar in si je z izredno pridnostjo in varčnostjo prislovaril lepo posestvo v Veličanih. Bil je med ustanovitelji tukajšnje gasilske čete in njen zvest član, dokler se ni pred dvema letoma, ko mu je umrla hčer, preselil k sinu. Blag mu spomin!

Silen vihar z močnim nalivom smo imeli 14. t. m. popoldne. Vihar je poškodoval mnogo streh in odnesel je na več krajih cela ostrejša. Dalje je podrł mnogo sadnega drevja in tudi dreves po gozdovih. Letos je pri nas zelo malo sadja, pa še tega je vihar zelo otrešel. Po vinogradih smo našli nekaj od viharja potrganega grozdja.

V Velenju se je poročil 17. t. m. tukajšnji učitelj g. Peter Kociper z gđ. Marico Sedovnikovo, tukajšnjo učiteljico. Bilo srečno!

Doslej smo imeli v naši občini občini srečo, da nas z izjemo majhnega dela v Pavlovskem vrhu ni zadela toča. Pomladna slana je poškodovala tudi le majhne dele naših vinogradov, a večjo škodo je napravila na sadnem drevju. Zato obetajo vinogradi zelo dober pridelek. Nastavek je bil lep in odcvetelo je tako lepo, kakor že dolgo ne. Vreme je bilo zelo ugodno. Bolezni so se sicer tu in tam pojavljale, vendar so vinogradniki pridno škropili in žveplali, tako da je vse ohranjeno. Če bo vreme dalje tako ugodno, bomo imeli obilno in izvrstno trgatve. Potrebujemo le kupce in primerne cene.

Do 14. t. m. smo imeli precejšnjo sušo, tako da imamo le malo otave. Tudi drugi pridelki so, posebno po hribih, slabši, kakor bi bili, če bi pravočasno dobili dež, tako da bomo hudo odvisni od prodaje vina in vinskih cen. Zadnji dve vinski letini sta bili slabi, tako da so vinogradniki razen redkih izjem že povsem izčrpani.

V začetku meseca se je vršila seja tukajšnjega občinskega odbora. Na dnevnem redu je bil tudi obračun za leto 1934/35. Dohodkov je bilo 112.900,06 Din in izdatkov 111.645,50 Din. Obračun je bil soglasno odobren.

Nedavno je priredila tukajšnja sokolska četa igro »Slabo vest«. Igralci so svoje vloge prav dobro rešili.

PREKMURSKI GLASNIK

Razstava in tekme plemenske goveje živine bodo v Murški Soboti 8. septembra. To razstavo priredi Zveza živinorejskih selekcijskih organizacij za svetlolisasto goved v Murški Soboti. Razstavljenih bo nad 200 glav najboljših rodovniške živine iz vsega zveznega okoliša, ki obsega sreze Lendavo, Murško Sobotu in Ljutomer. Istočasno bo tudi **tekma goveje živine** na preizkušnjo delovne sposobnosti pri naši svetlolisasti govedi, ki je znana kot dobra vprežna živina. Začetek prireditve bo v nedeljo 8. septembra ob pol 10. na bivšem Szaparyjevem marofu. Takoj nato se začnejo tekme, in sicer tekma bikov na uspešnost hoje, nato tekma krav na uspešnost vožnje, tekma krav pri oranju in slednjič poizkusna vožnja na moč krav. Vmes bo predvajanje razstavljene živine, ki bo dobila prve nagrade, po mestu.

NAŠI NA TUJEM Iz kolonij naših ameriških rojakov

Cleveland, avgusta.

Novinar Josip Čizek je dobil novinarsko nagrado Pulitzerjeve ustanove v Ameriki. Pulitzerjeva ustanova izvira od slovitega ameriškega novinarja in izdajatelja Josepha Pulitzerja. Namen ustanove je povzdiga modernega novinarstva. Ta nagrada velja v Ameriki za eno največjih priznanj za novinarsko delo. Nagrada znaša 1500 dolarjev in Čizek jo dobi, da se bo lahko seznanil s položajem novinarstva v Evropi. Jeseni posetil Jugoslavijo in druge države južnovzhodne Evrope. Čizek je sin bivšega sodnega svetnika in se je rodil v Trebinju.

Blizu Clevelanda se je pripetila huda avtomobilska nesreča. V Cleveland so se vračali proti večeru Mihael Kundzala, Štefan Krisak in Jožef Kocjančič. Sredi železniške proge se jim je avto naenkrat ustavil. Ta čas pa je pridrvel brzovlak, treščil v avto in ga razbil. Vsi trije potniki so bili na mestu mrtvi. Kocjančič je štel 57 let, doma je bil iz Sel pri Žužemberku, odkoder je prišel v Ameriko pred 40 leti.

Huda nesreča je zadela v naselbini Browdaleju blizu Forest Cityja rodbino Jerneja

Nagodeta. Po jezetu se je vozil s čolnom 22-letni Nagodetov sin Karel s svojo prijateljico Marto Nograskovo. Zdajci se je čoln prevrnil in fant je utonil. Dekleta so rešili.

V Pueblu se je smrtno ponesrečil sinček rodbine Strumblove, Rajmund. S svojima tovarišema je izkopal na praznem stavbišču v zemljo rov, kamor so vsi trije zlezli. Zdajci se je pa zemlja nad njimi utrjala in jih zasula. Njegova tovariša so odkopali še živa, Rajmund je bil pa že mrtev.

V Gilbertu se je smrtno ponesrečila 5-letna Ivanka Drešarjeva, hči-edinka. Igrala se je z otroki na ulici, pa je zlezla zadaj na tovarni avto za prevažanje ledu. Šofer je ni opazil in ko je pognal, je padla na tlak in se tako močno pobila, da je še istega dne v bolnišnici umrla.

V Oglesbyju se je pripetila avtomobilska nesreča, pri kateri se je smrtno ponesrečila 5-letna Marica Kamnikarjeva.

Umrli so: v Clevelandu Apolonija Hrovatova, stara 67 let, doma iz Jurne vasi; Jože Rus, star 39 let, doma z Muljave pri Stični; Franc Tomšič, star 68 let, doma iz Dečje vasi; Franc Zorzut, star 50 let, doma iz Viderjana pri Gorici.

V Albiji Jowi je zadela srčna kap Janeza Turšiča. Pokojnik je štel 58 let. Doma je bil iz Cerknice. V Ameriki je živel 30 let.

V Williardu je nenadno umrla Marija Zagotnova, stara 58 let, doma iz Savinjske doline. Zadela jo je možganska kap.

V Emilhurstu je umrla Amalija Fišerjeva, rojena Slejkova, doma iz vasi Gojače na Primorskem.

V Saygenu je umrla Frančiška Šiflerjeva, doma iz Gorenje vasi nad Škofjo Loko.

V Clevelandu so zasačili pri vltomu v neko trgovino tri mlade roparje. Eden je ušel, drugi je bil obstreljen, tretjega so pa ujeli. Povedal je, da se piše Edvard Črnologar in da šteje 19 let.

Smrt westfalskega rojaka

Erkenschwick, avgusta.

Po desetmesečni mučni bolezn nas je 14. t. m. zvečer za vedno zapustil soustanovitelj in zvest član našega društva, g. Franc Kovač. Štel je 73 let. Po rodu je bil iz Starega kota pri Kočevju. Pokojnik je bil velik prijatelj domače pesmi in domače govorice, čeprav je živel 26 let na Westfalskem. Posebno priljubljena mu je bila »Domovina«, na katero je bil stalno naročen in ki mu jo je morala brati žena celo, ko je že ležal na smrtni postelji. Za njim žalujejo neutulajljiva vdova in sedem doraslih otrok.

Kako priljubljen je bil g. Kovač, sta pokazala velik obisk ob mrtvaškem odru in nepričakovano velika udeležba rojakov in domačinov iz Erkenschwika, odnosno Suderwicha, na zadnji poti. Ob odprtem grobu se je predsednik g. Ivan Peterlin poslovil od njega in mu položil lep društveni venec na grob. Bodi možu poštenjaku ohranjen blag spomin! Zlasti svojim našim iskreno sožalje.

Smrt vestne društvene delavke na Westfalskem

Herne-Holthausen, avgusta.

Ko je lani julija Jugoslovenska ženska bratovščina ob priliki proslave 25letnice Društva sv. Barbare obhajala istočasno svojo desetletnico, si pač še nismo mislile, da nam bo letos nemila smrt pobrala našo priljubljeno ustanoviteljico, prvo predsednico Viljmino Dolinskovo, rojeno Hrovatovo. Štela je 54 let. Pokojnica je vestno in marljivo vodila naše društvo. Sodelovala je tudi pri slovenskem cerkvenem petju. Da je bila daleč na

okrog znana in priljubljena, je pokazal pogreb, katerega je udeležilo mnogo rojakov in domačinov od blizu in daleč.

Na željo pokojnice in nas vseh se je pogreba udeležil naš ožji rojak, izseljenski komisar duhovnik g. Maks Goričar iz Düsseldorfa, ki se je ob grobu z ganljivim govorom poslovil od priljubljene rajnice. Vsem udeležencem pogreba naše predsednice najsrdnejša zahvala. Bodi rajni tuja zemlja lahka, njenim svojcem pa naše iskreno sožalje!

BANKA BARUCH

11, Rue Auber, Paris (9^e)

odpremlj-denar v Jugoslavijo najhitreje in po najboljšem denarnem kurzu. Vrš vse bančne posle najkulantneje. Poštni uradi v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu sprejemajo plačila na naše čekovne račune: Belgija: št. 3064-64, Bruxelles; Francija: št. 1117-94, Paris; Holandija: št. 1458-66, Ned. Dienst; Luksemburg: št. 5967, Luxembourg. — Na zahtevo pošlamo brezplačno naše čekovne nakaznice. 56

ŽENSKI VESTNIK

Gladiole

Kdo ne pozna teh prekrasnih cvetlic, ki krasijo mnoge vrtove. Toda vse premalo skrbimo za gladiole, ko odcvetajo, ko se bliža jesen.

Ko gladiole odcvetejo, je najboljša, da odrežemo odcvetelo steblo, ako cveta nismo že poprej odrezali za šopek, čebulo pa pustimo v zemlji toliko časa, da ostalo listje porumeni, najdalje do oktobra. Medtem se tvorijo na čebuli majhne čebulice, katere potem tudi vzamemo iz zemlje. Vse skupaj denemo sušiti na suh in zračen prostor, da potem, ko so se dodobra posušile, odstranimo korenine in stebila in spravimo na suh, zračen prostor, kjer ne zmrzuje. Male čebulice tudi spravimo in jih drugo leto spet posadimo. Lepo razvite in nekoliko večje čebulice nam prihodnje leto že cvetejo. Če gojimo gladiole po barvnih vrstah, ločimo tudi zarodek.

Lahko pa gojimo gladiole tudi iz semena. Cvet moramo pustiti in ko tvori seme in semenska luščina porumeni, odrežemo s stebлом vred in obesimo v zračnem prostoru, da dalje dozori, spodaj pa podložimo papir, da se nam seme ne izgubi, ko se luščina odpre. Potem seme še nekoliko posušimo in shranimo v vrečice. Februarja ali marca pa ga vsejemo v majhne zabojčke v peščeno zemljo. V začetku maja presadimo rastline na prsto. Pri dobri negi in ugodnem vremenu cvetejo že v prvem letu v jeseni. Tako si pridobimo nove barvne vrste, ako gojimo gladiole in semena.

Še nekaj o jagodah

Zadnjič smo pisali, kako obnovimo nasade jagod. Odstraniti je treba starim rastlinam vse vrvice, ki samo jemljejo potreben sok glavni sadiki. Potem okopljemo gredico in natresemo med jagode preperlega gnoja, kompostnega gnoja, preperelo listje, odpadke s ceste in podobno. Tako gnojenje silno pospeši rast in razvoj jagod in jih okrepi za prihodnje leto. Prilega pa se posebno za suha tla, ker obdrži zemljo enakomerno vlažno in rahlo.

Glavno pa je pri tem, da so rastline vedno dovolj v zemlji, ker postaja steblo jagode vsako leto višje. Ko smo torej precej visoko natresli omenjenega gnoja, dobro zalijemo, ker so jagode za sušo zelo občutljive. Če pa nimamo takega gnoja, gredico samo okopljemo in zalivamo, ob koncu meseca pa po-

VELESEJEM V LJUBLJANI.

JADRANSKA RAZSTAVA

5. do 16. septembra.

Razstavišče obsega 40.000 kv. metrov.

NAŠ JADRAN

(Jadranska straža, zgodovina, geografija, jame, živali, rastline, narodne noše in običaji, vojna in trgovinska mornarica, sport, promet, tujski promet, gošpodarstvo in ribarstvo.)

VELIKA RAZSTAVA ŽIVIH MORSKIH RIB IN DRUGIH ŽIVALI.

UMETNOSTNA RAZSTAVA »NAŠE MORJE«.

POSEBNE RAZSTAVE:

arhitektura, perutnina, kunci, koze, ovce, obrt, industrija itd.

Tekmovanje harmonikarjev

15. septembra.

Polovična voznina na železnici in avionih, popusti na parnikih. Železniške legitimacije se dobijo po Din 5 na postajah.

VABIMO NA PREKRASNO RAZSTAVO!

tresemo amonijakove soli (2 kg na 100 m²), nato pa takoj spet zalijemo. Če pa imamo gnojnico na razpolago, zalivajmo jagode z razredčeno gnojnico.

Za kuhinjo

Nadevani zrezki. 80 dek pljučne pečenke razreži na zrezke. Zrezke potolci in osoli. Koščke, katere porežeš od pečenke, pa zmelji na strojčku. Zmelji tudi malo loja, kar ga porežeš z mesa. 10 dek svinjskega mesa, 14 dek klobase pečenice, strok česna in eno čebulo. Vse to dobro zmešaj, osoli, malo popopraj, dodaj še dve žlici naribanega sira in dva rumenjaka. S tem nadevom nadevaj zrezke, jih zvij v obliki klobase in poveži z nitjo. V kozi razbeli malo masti in štiri deke narezane slanice ter prepraži štiri žlice drobno zrezane čebule. Na čebulo zloži nadevane zrezke in ko se ti malo opečejo, jih zalij s kropom do polovice in pokrite duši pol ure. Nato dodaj tri žlice paradižnikove mezge, dva ali tri zrezane poparijene jurčke in osminko litra belega vina. Duši pokrito še eno uro. Gotove zrezke zloži v skledo, odstrani niti in jih oblij s sokom. Daš z makaroni na mizo.

Marelične rezine. Mešaj, da narase, štiri rumenjake, 14 dek sladkorja, 14 dek sirovega masla, od ene limone naribano lupinico in sčep soli. Nato primešaj 14 dek moka in snež štirih beljakov. Pekačo dobro pomaži s sirovim maslom, posuj z moko, zlij noter testo in ga razravnaj. Po testu pa položi marelice, ki si jih razpolovila in jim odstranila koščice. Nato speci. Pečeno in hladno zreži na poljubne kose.

Francoska solata z orehi. Četrť kile svežih orehovih jrdrc popari, ocedi in olupi kožico. Pol kile krompirja (kifelčarja) skuha, hladnega olupi in zreži na plošče. Krompir in orehe zmešaj v skledi in polij z majonezo. Majoneza: mešaj dva rumenjaka in po kapljicah mešaje prilivaj tri žlice olja, žličico gorčice in dve žlici ne prekislega kisa in ščep soli. Okoli pa obloži z endivijo, katero si že prej pripravila z oljem in kisom.

ZANIMIVOSTI

Tri dni pred žrell morskih pošasti

Francoska letalca Letourant in Briant, ki sta v službi kolonijalne vojske v Indokini, sta doživela na svojem nedavnem službenem letu strašen dogodek. Zaradi napake v motorju sta se morala spustiti v morje, kjer ju je naposled rešil japonski parnik. Pilot Briant je pripovedoval pozneje, kaj sta s tovarišem doživela.

Letela sva od Saigona nad širnim morjem, ko sva naenkrat začutila, da z motorjem ni vse v redu. Takoj sva spoznala, da se je motor pokvaril, toda v zraku ga nisva mogla popraviti in tako sva se morala spustiti na morje. Tam sva hotela motor popraviti, pa sva se kmalu prepričala, da to ne gre, in opustila sva neplodno prizadevanje. Vedela sva, da bova morala ostati nekaj dni prepuščena svoji usodi, preden bova srečala kako ladjo. Ta zavest ni bila prijetna. Minil je prvi dan, ne da bi se pokazal na obzorju parnik. Bila sva lačna in žejna, a imela nisva ne hrane, ne pitne vode.

Zgodaj zjutraj drugega dne sva se napila vode iz tanka v motorju. Bila je sicer topla in neokusna, vendar pa še zmerom boljša od slane morske vode. Za silo sva si ugasila žejo, toda lakota se je čedalje bolj oglašala. Tu pa ni bilo pomoči. Kmalu je postal najin položaj obupen. Letalo se je začelo nagibati in vsak trenutek bi se bilo lahko potopilo. Zato sva morala po cele ure nepremično ležati na dnu. Naenkrat so naju od vseh strani obkolili morski volkovi. Švigali so sem in tja ter prežali na plen kakor lačne zveri. Z napadom na najino letalo se jim ni mudilo, ker so menda vedeli, da jim plen tako ne more uiti. Nekaj časa je trajal ta strašni ples, potem so pa postale morske pošasti bojevitije in v duhu sva se že poslavljala od življenja.

Moj tovariš je pograbil veslo in začel udrihati po najbolj nasilnih morskih volkovih, toda pri tem je nama grozila nevarnost, da bi se letalo preveč nagnilo, kar bi pomenilo konec. Zato je tovariš opustil boj in se vdal v svojo usodo v pričakovanju neizogibne smrti v žrelu morske pošasti. To so bili trenutki groze. Smrt sama po sebi ni nič strašnega, toda strašno je gledati, kako preži nate morská pošast, ki te bo zdaj zdaj raztrgala in požrla.

Toda v najstrašnejšem trenutku je prišla nepričakovana rešitev. Že tretji dan so naju žejna in sestradana oblegali morski volkovi, ko so naenkrat postale morske pošasti čudno nemirne: na obzorju se je prikazala ladja in morski volkovi so se pognali za njo. Bil je japonski potniški parnik. Nisva mogla verjeti, da bi naju kdo slišal, vendar sva pa pričela klicati na pomoč, kolikor sva še mogla. Zgodil se je čudež, slišali so naju. Ladja je spustila čoln in kmalu so bili japonski mornarji pri najinem letalu. Prispeli so prav v trenutku, ko se je začelo najino letalo potapljati. Nekaj metrov sva morala plavati do čolna in rešena sva bila. Potem sva pa 24 ur nepretrgoma spala, da sva si nekoliko opomogla.

★

× **Zdravnik pripoveduje, kako je dočakal 90 let.** Pred kratkim je umrl najstarejši zdravnik na svetu, član francoske medicinske akademije profesor dr. Gueniot. Mož je ućakal 103 leta. Zanimivo pa je pri tem, da se nikakor ni odrekal užitkom tega sveta, kar naj bi bilo po splošnem mnenju najboljši pripomoček, da se ohraniš zdravega sto let in še več. Sicer pa je živel dr. Gueniot v vsem zmerno in v tem mu je podoben znani dunajski zdravnik za očesne bolezni prof. dr. Klein, ki pravkar praznuje svojo devetdesetletnico. Profesor Klein je edini še živeči ućenec slovitega profesorja Jägerja in je v svojem življenju izvršil kakšnih 5000 uspešnih operacij na očeh. Časnikarji, ki so ga te dni obiskali, pripovedujejo, da je stari ućenjak duševno in telesno dobro ohranjen. »Živel sem vedno zmerno,« jim je povedal. »Že 65 let ne kadim več, odkar sem spoznal, da mi cigare, ki sem jih ljubil kot mlad zdravnik, škodujejo. Tudi alkohola sem si privoščil le redkokdaj in v jedi in v spanju sem bil zmeren. To smatram za najboljši pripomoček, da si ohraniš zdravje. Kolikor mi je poklic dopuščal, sem živel zmerom točno po uri. Telo potrebuje točnosti. Ko mi je bilo 47 let, mi je umrla žena in se nisem v drugič poročil. Štirideset let mi je gospodinjala starejša hći, ki je pred kratkim umrla. Zdaj pa odhajam k drugi hćeri, ki živi v Budimpešti.«

× **Samomor krvnika.** Pred mnogimi leti je mehanik Felton v ljubosumnosti ustrelil svojo nevesto in njene starše. Za ta zločin je dobil dosmrtno ječo. Ker je bil mehanik, so mu v kaznilnici nekoč poverili popravo električnega stola, na katerem v Ameriki pošiljajo zločince na drugi svet. Pri tem delu se je Felton izkazal za izredno sposobnega, da so njegovi prošnji za električnega krvnika tudi ustregli. Njegov izjemni položaj, ki ga je v novem poklicu užival, je med ostalimi kaznjenci zbudil smrtno sovraštvo do njegove osebe. To sovraštvo mu je prišlo v mozeg in kri. Resno je obolel na živcih. Pri zopetnem napadu je iztrgal stražniku revolver in se ustrelil.

× **Neprijetna zgodba treh mladih Američank.** Neprijetno pustolovščino so doživeli nedavno tri podjetne Američanke v Bruslju. Vse tri v najlepših letih, ljubke in založene z denarjem so se odpeljale iz New Yorka Watterjeva, Rogerjeva in Julova v Evropo, da bi kaj videle in doživlele. Takoj v Parizu so se seznanile z uglajenim gospodom, Martinom po imenu, ki se jim je brž ponudil za vodnika. Pariz jim je razkazal tako dobro, da so se dogovorili glede sestanka v Bruslju. Ko so se izprehajale Američanke s svojim pariškim prijateljem po Bruslju, se jim je pridružil O'Reilly, češ da je dober Martinov prijatelj. Tudi on je bil zelo duhovit, tudi on je Američanke takoj očaral. Zvečer po sijajni večerji v najboljši restavraciji je O'Reilly povedal družbi, da je dobil nalogo, razdeliti v dobrodelnostne namene veliko dedišćino in da išče v ta namen zanesljivega človeka, ki bi bil obenem sposoben položiti primerno jamčevino. Martin mu je takoj ponudil v gotovini 200 funtov šterlingov, Američanke pa tudi niso hotele zaostajati za njim. Izročile so mu v jamstvo ves svoj nakit v vrednosti nad tri milijone frankov in izjavile, da so pripravljene odpotovati v Rim k papežu z dedišćino, da bi jo on razdelil v dobrodelnostne namene. Gospoda sta se potem za trenutek odstranila pod pretvezo, da se morata preobleči v smokinge, da bosta lahko z damami plesala, toda vrnila se nista več. Dobro uro so ju Američanke zaman čakale, potem so se pa obrnile na policijo. Sleparka, ki sta doma iz Avstralije, so drugi dan aretirali. Američanke so pa

odpotovala nazaj v svojo domovino, češ da so v Evropi že dovolj videle in doživlele.

× **Kača v letalu.** Letalec, ki prevaža z letalom pošto med glavno naselbino v Novi Gvineji in njenim zaledjem, je doživel grozen dogodek. Ko je letel nad gorskimi grebeni, je začutil mrzel pritisk na vratu. Prestrašen je opazil, da se mu je ovila kača okrog vratu. Moral je zasilno pristati v strahu za svoje življenje. Pobil je skrivnostno potnico in na veliko začudenje ugotovil, da je prilezla iz vreće, v kateri je bilo še več kač, ki so bile naslovljene na nekega trgovca.

× **Berač je podedoval veliko imetje.** Pred dvema letoma je ostavil mlad španski inženjer svoje rodno mesto, da poizkusi v Barceloni svojo srečo. Prešlo je več mesecev, preden je dobil namešćenje pri neki gradbeni družbi. A ko je delal tam že pol leta, je morala družba zaradi pomanjkanja dela odpušćiti del svojih namešćencev in med njimi tudi mladega inženjerja. Tedaj se je začela zanj nova križeva pot za kruhom. Komaj je zdaj pa zdaj dobil priložnostno delo pri kakšnem kmetu in nazadnje mu ni preostalo drugo, kakor da je beračil od kraja do kraja. Zavoljo tega je imel večkrat neprilike s policijo, dokler ga ni ta spravila kot potepuha v prisilno delavnico v bližini Barcelone. Tu je nesrećnik dobil zdaj vest, da se je pri nekem požaru smrtno ponesrećila njegova sestra, ki mu je ostavila 250.000 pezet. Mož, ki ga je življenje tako trdo prijemalo, sprva niti ni hotel verjeti, da se je njegova usoda obrnila. Policija je imela nekaj dela, preden ga je prepričala, da je vest resnićna, in ga spravila domov, da prevzame svojo dedišćino.

× **V Abesiniji govore 70 jezikov.** Prevladuje seveda jezik gospodujoćega naroda Amharcev. O tem naj vas preprića nekoliko primerov: »Amama« pomeni po naše: bolan sem; »au«: da; »birdeno«: mrzlo je; »mukeno«: vroće je; »danasterling«: dober dan; »endet aderaću«: kako ste spali?; »hit«: proć odtod; »iši«: hoćem; »kas«: pozor; »tolo«: hitro; »tolobol«: zelo hitro; »tiniš koi«: počakaj malo; »malefiano«: lepo, bedak; »voha«: voda; »votat«: mleko; »voisero«: milostiva gospa; »baka«: dovolj.

× **Vihar v severni Italiji je zahteval pet človeških žrtev.** Nad Ligurijo, Lombardijo in Piemontom je v noći na nedeljo divjal strašen vihar, ki je zahteval pet človeških žrtev in napravil ogromno škodo. Posebno je bila prizadeta Genova. Nad genovskim pristaniščem je divjal vihar s tako silo, da je prevračal železniške vagone in jih poganjal v morje. Skoraj docela je razdejal pristanišće za vodna letala, z več hiš je odnesel strehe, nekaj skladišč v luki je čisto razdejal in porušil je tudi veliki leseni most. Zaradi viharja se je v mestu pet oseb smrtno ponesrećilo, nevarno ranjenih pa je okrog 30 ljudi.

× **Reklama v stari Grćiji.** Grki so znani kot dobri trgovci, ki baje posekajo celo žide. Trgovina je zelo cvetela že v stari Grćiji, a je znanost šele v zadnjih ćasih dognala, kako izvrstni trgovci so bili stari Heleni. V Atenah je bilo zelo razvito fino lonćarstvo, katerega uspevanje je moćno vplivalo na blagostanje mesta. V reklamo za dragocene vaze so si Atenci izmišljali raznovrstne zvijaće. Atenci so bili dobri sportniki in atletskih tekem, ki so se vršile v njihovem mestu, so se udeleževali atleti iz raznih dežel. Zmagovalci so za nagrade dobivali oljćno olje, s katerim so si atleti v tistih ćasih mazali telese. Olje pa so seveda morali dobiti v kaki posodi; v ta namen pa niso rabili navadnih posod, temveć dragocene vaze atenske lonćarske umetnosti, in te vaze so zmagovalci odnašali v tuje dežele, kjer so zbujaie splošno občudovanje. Tako so potem iz teh dežel prihajala naroćila za vaze in druge atenske lonćarske izdelke.

PROGRAM RADIA LJUBLJANA

od 1. do 8. septembra.

Nedelja, 1. septembra: 7.30: kmetijska posvetovalnica (inž. Sadar Vinko); 8.00: čas, poročila, spored; 8.15: Koroška pesem in beseda (govor g. Albrehta in plošče); 10.00: odkritje in blagoslovitev posnetka knežjega kamna (prenos iz Mežice); 10.30: prenos iz Mežice: služba božja (daroval jo bo Ksaver Meško; sodelovali bodo Hubadova in Ipavčeva pevska župa in razne godbe); 11.30: Smetana: Ma vlast, simfonična suita (plošče); 12.45: čas, obvestila, spored; 15.30: reportaža in prenos iz Mežice: četrti dejanje Brenkove svečane igre »Zadnje ustoličenje na Gosposvetem polju«; 16.00: Mav čez izaro, mav čez gmajnico, tam je moj ljubi dom (sodelovali bodo radijski orkester, sestre Stritarjeve, Slavko Jan, Arnejc in plošče); 19.30: nacionalna ura; 20.00: čas, obvestila, spored; 20.15: Gosposveti sen (vokalni koncert Julija Betetta; Meško: Biti ali ne biti; zvočna igra, ki jo bo izvajal radijski dramski studio; Naša bolest — orkestralni koncert radijskega orkestra); 22.00: čas, poročila, spored; 22.15: Rahli zvoki v noč domijo (radijski orkester, vmes solistični instrumentalni vložki).

Ponedeljek, 2. septembra: 12.00: Naši Američani (Udovičeva in Laušetova na ploščah); 12.45: vreme, poročila; 13.00: čas, obvestila, spored; 13.15: baletna godba na ploščah; 14.00: vreme, borza; 18.00: radijski orkester: uvrtire; 18.40: zdravniška ura (dr. Bogomir Magajna); 19.00: čas, vreme, poročila, spored, obvestila; 19.30: nacionalna ura; 20.00: klavirski koncert, štiroročno (Bajde—Kraner); 20.45: slavne pevke na ploščah; 21.30: za ples in kratek čas (radijski jazz); 22.00: čas, vreme, poročila, spored; 22.15: pa še nekaj za zabavo (radijski orkester).

Torek, 3. septembra: 12.00: simfonične slike na ploščah; 12.45: vreme, poročila; 13.00: čas, obvestila, spored; 13.15: venček venčkov (plošče); 14.00: vreme, borza; 18.00: nekaj ribniških za deco (Janez Andolšek); 18.40: V deželi faraonov (Rudolf Dostal); 19.00: čas, vreme, poročila, spored, obvestila; 19.30: nacionalna ura; 20.00: večer avstrijske moderne glasbe (sodelovala bosta dr. Švara — klavir in Janko — bariton); 21.00: glasbena suita (plošče); 21.15: fantovske pesmi (Bežigracij bodo peli); 22.00: čas, vreme, poročila, spored; 22.15: orgle na ploščah; 22.30: angleške plošče.

Sreda, 4. septembra: 12.00: Z otočja zlatih sanj (plošče); 12.45: vreme, poročila; 13.00: čas, obvestila, spored; 13.15: za dobro voljo (radijski orkester); 14.00: vreme, borza; 18.00: dueti iz raznih oper (pela bosta Lida Vedralova in Marčec); 18.40: pogovor s poslušalci; 19.00: čas, vreme, poročila, spored, obvestila; 19.30: nacionalna ura; 20.00: Mamzelle Nitouche (radijska opereta; glasba: Rudolf de Herve; priredba: Ferdo Delak; režija: Emil Kralj); 21.30: koncert radijskega orkestra; 22.00: čas, vreme, poročila, spored; 22.15: za ples (prenos iz nebotičnika).

Četrtek, 5. septembra: 10.00: prenos otvoritve ljubljanskega velesejma; 11.00: prenos promenadnega koncerta vojaške godbe; 12.00: Fantje po polj gredo, vriskajo in pojo (plošče); 12.45: vreme, poročila; 13.00: čas, obvestila, spored; 13.15: odlomki iz zvočnih filmov (plošče); 14.00: vreme, borza; 18.00: Magistri so dejali, da boste vsi plesali; 18.40: slovenščina za Slovence (dr. Rudolf Kolarič); 19.00: čas, vreme, poročila, spored, obvestila; 19.30: nacionalna ura; 20.00: prenos iz

Beograda; 22.00: čas, poročila, spored; 22.15: koncert radijskega orkestra.

Petek, 6. septembra: 12.00: Bože pravde (plošče); 12.45: vreme, poročila; 13.00: čas, obvestila, spored; 13.15: Vdanost in zvestoba (radijski orkester); 14.00: vreme, borza; 18.00: Mlademu kralju v prisrčen pozdrav (radijski orkester, plošče, recitacije, prizori); 19.00: čas, vreme, poročila, spored, obvestila; 19.30: nacionalna ura; 20.00: prenos iz Zagreba; 22.00: čas, vreme, poročila, spored; 22.15: Domovina, mili kraj (Slovenski vokalni kvintet; vmes plošče).

Sobota, 7. septembra: 12.00: Plošča poje vsaka svoje; 12.45: vreme, poročila; 13.00: čas, obvestila, spored; 13.15: Plošča poje vsaka svoje; 14.00: vreme; 18.00: Židane volje na delopust (radijski orkester); 18.40: zunanji politični pregled (dr. Jug); 19.00: čas, vreme, poročila, spored, obvestila; 19.30: nacionalna ura; 20.00: Jugoslovanski biseri (radijski orkester); 21.15: nacionalni koncert mladinskega pevskega zbora »Jadranskih stražarjev« iz Št. Vida nad Ljubljano; 21.45: harmonika na ploščah; 22.00: čas, vreme, poročila, spored; 22.15: za ples (prenos iz nebotičnika, vmes plošče).

Za smeh in kratek čas

Ne kliči smrti.

Neka 90 letna dama je dejala francoskemu pesniku Fontenelli, ki je štel takrat 95 let: »Smrt je naju pozabila!«

»Pst!« je odgovoril ta in položil prst na usta.

O te ženske.

A: »Odkdaj pa ima tvoja žena črne lase? Saj je bila vendar plavolaska.«

B: »Odkar je začela dobivati sive lase.«

Na počitnicah.

Gost: »Vremenske napovedi v vašem občinskem uradu so zmerom ugodne, čeprav lije dež.«

Župan: »Eh, veste, naše Olepševalno društvo dela, kar more.«

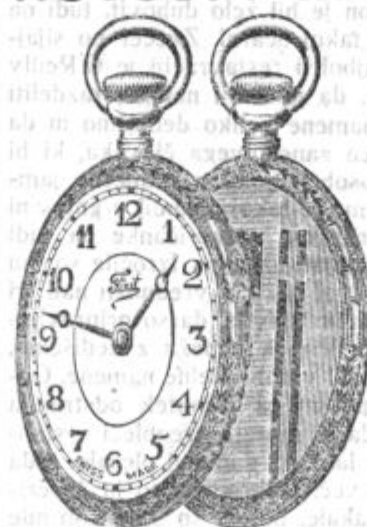
Jezdec in konj.

Henrik IV. se je nekega dne igral s svojim sinčkom. Po vseh štirih je plezal po sobi, razposajeni sinko mu je pa sedel na hrbtu in ga vlekel za ušesa. Kar je vstopil v sobo poslanik tuje države in presenetil kralja v nerodnem položaju. Kralj se je smeje ozrl nanj in vprašal: »Gospod poslanik, ali imate tudi vi otroke?«

»Da, Vaše Veličanstvo!«

»Potem torej lahko mirno končam jahalno šolo po sobi.«

NOVOST! Samo Din 49.50

St. 62.300. Anker-ura
Pravi švicar, stroj
Dobra kvaliteta, lep
kromiran okvir
S pisano garancijo
Din 49.50

St. 62.301. Ista s
osvetljenimi kazalci
in številci.
(Rad um)
Din 59.50

Zahtevajte cenik, ki
ga vam pošlje za-
stoj in poštino
prosto.

H. SUTNER
LJUBLJANA 6

Lastna protoko-
lirana tovarna
ur v Švici

Najvažnejši papirji.

A: »Ali imate že vse za ženitev potrebne papirje?«

B: »Vseh še ne. Manjkajo mi še tisti, ki mi jih mora dati bodoči tast.«

V cirkusu.

Ženska leži na odru in možak meče nože tik ob njeno telo. Iz občinstva se začuje glas: »Boš videl, da je ta neroda niti enkrat ne bo zadel.«

Preveč je zaposlen.

Gospod: »Zakaj pa rajši ne delate?«

Mlad berač: »Saj bi rad, pa ne utegnem. Beračim namreč vsak dan, tudi ob nedeljah in praznikih.«

Da ne bo prepozno.

Gost v krčmi: »Pijem zato toliko, da bi pozabljal...«

Krčmar: »Potem, gospod, pa plačajte kar naprej!«

Dunajski velesejem

1. do 7. septembra 1935

(Tehnični in kmetijski sejem do 8. septembra)

VELIKI SEJEM SREDNJE EVROPE

RAZSTAVLJALCI IZ 18 DRŽAV

NAKUPOVALCI IZ 72 DEŽEL

Brez vizuma! S sejsko izkaznico in potniškim listom prost prehod meje v Avstrijo. Madžarski prehodni vizum se bo dobil na podlagi sejske izkaznice na meji. Znatni vozni popusti na jugoslovenskih, madžarskih in avstrijskih železnicah, na Dunavu, na Jadranskem morju in v zračnem prometu.

Podrobnejša pojasnila in sejske izkaznice (po 50 Din) se dobe pri

Dunajskem velesejmu (Wiener-Messe, A. G., Wien VII)

in pri častnih zastopstvih v Ljubljani: pri avstrijskem konzulatu, Tyrševa 31, pri Zvezi za tujski promet v Sloveniji (»Putnik«), Tyrševa cesta 1 in njenih podružnicah; pri podružnici Zveze za tujski promet v Sloveniji (»Putnik«) v Mikličevem hotelu nasproti glavni železniški postaji. 168

KA-LE-FLUID

Fiziološki ekstrakt iz žleze krepke in zdrave živali. Priporoča se v vseh primerih, kjer je delovanje teh žlez oslabiljeno, in pri stanju, ki zaradi tega nastopa: pri utrujenosti, oslabiljenju živcev, spolni nevrasteniji.

Brezplačno podrobna literatura.

Zahtevajte jo na naslov: Beograd, Njegoševa 5, Miloš Marković.

Ka-le-fluid se prodaja v lekarnah in drogerijah. — Reg. št. 5300/32. 175

MALI OGLASI

ZA ŠOLARJE

dobra in cenena oblačila si nabavite najbolje pri Preskerju, Sv. Petra c. 14, Ljubljana. 149